

Gorenjski Glas

TOREK, 30. JANUARJA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 9, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Požar na Trati povzročil veliko škodo

Z obsežnim požarom, ki je v petek popoldne izbruhnil v industrijski coni na Trati v Škofji Loki, se je borilo okoli 250 gasilcev iz več občin. Intervencijo so končali šele v nedeljo dopoldne, v pripravljenosti pa so bili tudi še včeraj.

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Do nedelje dopoldne je potekala gasilska intervencija zaradi obsežnega požara v industrijski coni na Trati, ki je izbruhnil v petek nekaj pred 14. uro. »Šlo je za največji požar v zadnjih desetletjih na območju občine Škofja Loka. V intervenciji je sodelovalo okoli 250 gasilcev, glavnina je bila na delu v petek popoldne in v noči na soboto. V soboto, ko nam je požar uspelo lokalizirati, je na kraju dežurala manjša ekipa gasilcev, ki je iskala in gasila manjša žarišča. V noči na nedeljo so dežurali še dva, trije gasilci,

v nedeljo dopoldne pa smo intervencijo končali. Še vedno smo v pripravljenosti, če bi se morda še pojavila potreba za naše posredovanje,« je včeraj dopoldne povedal poveljnik Gasilskega poveljstva Občine Škofja Loka in vodja intervencije Tomaž Ažbe. V požaru ni bil nihče poškodovan, je pa nastala velika škoda; oškodovanih je bilo več podjetij. Vzrok požara še ni znan. Kriminalisti so si kraj požara ogledovali tudi še včeraj in tako še naprej preiskujejo vse okoliščine njegovega nastanka.

Po neuradnih informacijah naj bi v petek okoli 14. ure najprej zagorelo v skladišču

pnevmatik podjetja Alpe-tour Bandag, ki se ukvarja z obnavljanjem in prodajo pnevmatik. Podjetje je del družbe Lango plus, njen direktor Aleš Langerholc pa je za Gorenjski glas povedal, da je treba počakati še nekaj dni, da bodo znane vse okoliščine. Za RTV Slovenija pa je pojasnil, da so se v najete prostore na Trati vselili šele pred kratkim, sredi februarja pa naj bi stekla proizvodnja. »Izpad dohodka in materialov ni tako velik, kot je škoda na strojih. Na tej lokaciji jih še nismo imeli zavarovanih, ker še niso bili priključeni,« je povedal.

▶ 16. stran

Petkov požar v industrijski coni na Trati v Škofji Loki je za seboj pustil veliko razdejanje. Oškodovanih je več podjetij. / Foto: Primož Pičulin

Postajališče za pet avtodomov

V Kranju je z januarjem začelo obratovati novo postajališče za avtodome.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Pri letnem bazenu ob Partizanski cesti v Kranju je avtodomarjem po novem na voljo pet parkirnih mest z vsemi potrebnimi priključki, vključno z elektriko in vodo ter platojem za izpust odpadne vode in praznjenje straniščne kasete. Postajališče za avtodome Vodovodni stolp je drugo tovrstno postajališče v Kranju, prvo so uredili v sklopu parkirišča Stara Sava ob vstopu v staro mestno središče. Postajališče obratuje 24 ur na dan vse dni v letu in je namenjeno izključno parkiranju bivalnih vozil.

▶ 5. stran

Avtodomarjem je na voljo pet parkirnih mest z vsemi potrebnimi priključki, vključno z elektriko in vodo ter platojem za izpust odpadne vode. / Foto: Gorazd Kavčič

Skakalci svetovni prvaki, slavje tudi na Ljubnem

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli konec tedna je spet prinesel veliko veselja navijačem naših smučarskih skakalk in skakalcev.

Dekleta so se pomerila na tekmi svetovnega pokala na Ljubnem ob Savinji, kjer so organizatorji odlično pripravili skakalnico in tudi prireditve, največjo nagrado pa so jim podarile domače smučarske skakalke. Že na sobotni tekmi je na drugi stopnici zmagovalnega odra stala Nika Prevc, ki je zaozvala samo za Avstrijko Evo Pinkelnig, petega mesta pa

se je veselila tudi Nika Križnar. Nika Prevc je nato zmagala na nedeljski tekmi, Nika Križnar pa je bila tretja. Prevcova je tako ohranila rumeno majico najboljšve v svetovnem pokalu, ki se bo konec tedna nadaljeval v nemškem Willingenu.

Tudi smučarski skakalci bodo tekme za svetovni pokal nadaljevali v Willingenu, kamor pa bo naša reprezentanca zagotovo potovala z novo energijo, saj so s svetovnega prvenstva v poletih prinesli zlata odličja za zmago na ekipni tekmi.

▶ 13. stran

Priloga: **loški glas**

AKTUALNO

Jutri bodo izplačane višje pokojnine

Jutri bodo upokojenci prejeli za 8,2 odstotka višje pokojnine. Upokojencu s povprečno pokojnino, ki je lani znašala 823 evrov, se bo tako pokojnina zvišala na 890 evrov, kar je 67 evrov več, kot je znašala doslej.

2

GORENJSKA

Stavka na upravnih enotah na Gorenjskem

Za tridnevno stavko so se odločili tudi zaposleni na upravnih enotah v Kranju, Radovljici in na Jesenicah, kjer v času stavke opravljajo le nujne naloge. Zaprti so nekateri krajevni uradi.

4

GORENJSKA

Sladkorne bolnike selijo na Golnik

Diabetološka in antikoagulantna ambulanta Klinike Golnik se mora do sredine februarja izseliti iz prostorov v Zdravstvenem domu Kranj, ker bodo v njih uredili družinsko in pediatrični ambulanti.

6

ZANIMIVOSTI

Lars pogrešan že mesec dni

Lars je leto in pol star bernski planšarski pes, ki je 29. decembra nedaleč od doma v Lahovčah izgubil neznano kam. Za njim po mesecu dni iskanja s pomočjo ekipe K9 ni nikakršne sledi več.

24

VREME

Danes bo pretežno jasno, po nižinah bo megla. Jutri in v četrtek bo delno jasno z občasno povečano koprenasto oblačnostjo.

 -6/9 °C

jutri: delno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Koncert za vse ljubitelje Beatlesov

V soboto, 17. februarja, ob 20. uri se lahko v Hali Tivoli v Ljubljani prepustite evforiji legendarne skupine The Beatles, za katero bodo poskrbeli njihovi najboljši posnemovalci – imeli boste občutek, da so oživali pred vami. The Beatles Revival je skupina, posvečena tej svetovno znani zasedbi. Velja za najboljšo v Evropi. Nastopili so na zabavi britanske kraljice Elizabete II., na koncertih glasbenikov, kot so Joe Cocker, The Animals, Smokie in številni drugi, igrali so v znamenitem liverpoolskem Cavern Clubu, kjer so svojo pot začeli Beatlesi, in na poroki znanega nogometaša Ruuda van Nistelrooya. Njihov nastop je dovršen do najmanjše podrobnosti, osvojila vas bo popolna izvedba skladb Beatlesov, očarali vas bodo identični kostumi, mimika, inštrumenti, ojačevalci ter mikrofoni, ki so jih uporabljali Beatlesi.

En naročnik Gorenjskega glasa bo za ta koncert prejel dve vstopnici. Za sodelovanje v žrebanju naštejete nekaj uspešnic skupine The Beatles. Odgovore s svojimi podatki na kotichek@g-glas.si pošljite do ponedeljka, 5. februarja, zjutraj.

Nagrajenka

V poeziji Iztoka Mlakarja v izvedbi skupine Poseben gušt bo na kulturni praznik v Kulturnem domu Preddvor v paru lahko uživala **Metka Čavlovič** iz Kranja. Čestitke!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **BOJAN MOHORIČ** iz Zgornje Besnice.

Spremembe šifer EMŠO

Vlada je v državni zbor po skrajšanem postopku poslala besedilo predloga Zakona o spremembi Zakona o centralnem registru prebivalstva.

NIKA TOPORIŠ

Ljubljana – Ker znotraj šifre registra 50 ni več mogoče zagotoviti prostih enoličnih EMŠO, se s predlogom spremembe zakona v uporabo uvaja druge šifre, ki so bile v času začetka uporabe EMŠO rezervirane za Republiko Slovenijo, to so šifre od 51 do 59. Kot so pojasnili v gradivu po seji, gre za manj zahtevno spremembo Zakona o centralnem registru prebivalstva zaradi problematike porabe enotne matične številke občana (EMŠO).

EMŠO je 13-mestno število, identifikacija za enoznačno opredelitev posameznika, ki predstavlja temeljni numerični standard. Namenjeno je vodenju in vzdrževanju zbirke podatkov o prebivalstvu, povezovanju

podatkov v teh zbirkah ter racionalizaciji dela državnih organov in drugih uporabnikov. Za državljane in tujce, rojene v Republiki Sloveniji, EMŠO upravljavec Centralnega registra prebivalstva dodeli že takoj ob rojstvu, za druge osebe (EMŠO se namreč določa tudi tujcem, ki imajo v Republiki Sloveniji dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje, in tujcem, ki nimajo dovoljenja, imajo pa določene pravice ali obveznosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, davkov, iz humanitarnih razlogov ali na drugem področju) pa se EMŠO določi na podlagi podatkov iz osebne dokumenta. Slovenija je imela sicer po nekdanji zakonodaji na voljo šifre od 50 do 59, trenutno pa je v uporabi register s šifro 50.

Kako preveriti veljavnost elektronske vinjete

Prvega decembra lani je minilo drugo leto od uvedbe elektronskih vinjet, ki so nadomestile klasične vinjete v obliki nalepke. Za razliko od klasične letne vinjete, ki se ji je veljavnost iztekla 31. januarja v prihodnjem letu, se veljavnost elektronske vinjete izteče eno leto po datumu začetka veljavnosti, ki ga je uporabnik določil ob njenem nakupu.

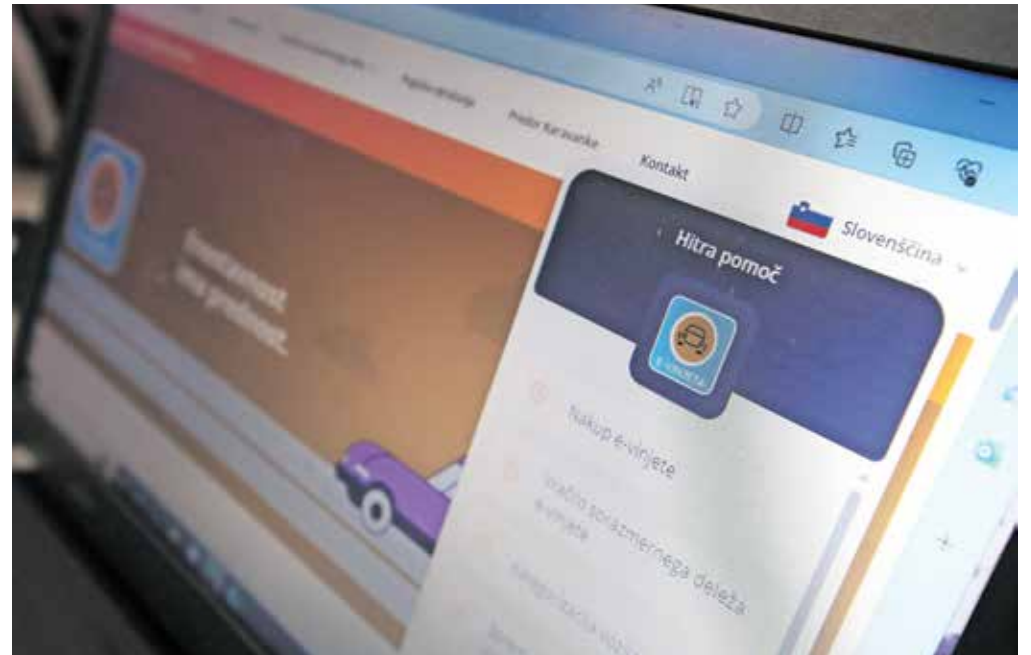
MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Smo v obdobju, ko se bo iztekla veljavnost večjemu številu elektronskih vinjet, zato Dars poziva uporabnike, da preverijo, kdaj se jim izteče trenutno veljavna vinjeta, in si za nadaljnjo uporabo avtocestnega omrežja pravočasno priskrbijo novo. Veljavnost letnih e-vinjet namreč še vedno večinoma poteče v drugi polovici januarja ter v prvi polovici februarja. Decembra lani je veljavnost potekla 47.635 letnim e-vinjetam, v januarju letos pa 80.684. Po navedbah Darsa je februar mesec, ko preneha veljavnost največ letnim e-vinjetam. Prihodnji mesec bo potekla veljavnost 486.691 letnim e-vinjetam.

Preverite v uradni spletni trgovini

Kot so pojasnili na Darsu, lahko veljavnost e-vinjete vsi uporabniki (registrirani ali neregistrirani) sami preverijo tudi tako, da v edini uradni spletni trgovini za prodajo slovenskih e-vinjet (<https://evinjeta.dars.si>) začnejo postopek nakupa nove e-vinjete. »Ko bodo vnesli vse potrebne podatke, torej vrsto e-vinjete in njen cestninski razred, državo registracije in registrsko označbo vozila, jih bo sistem še pred vnosom podatkov o plačilni kartici in nakupom opozoril, če je na registrsko označbo vezana veljavna e-vinjeta, ter jim prikazal podatke o tej e-vinjeti in datum poteka njene veljavnosti,« so pojasnili.

Prav tako ima vsakdo, ki na fizičnem prodajnem mestu kupi e-vinjeto, možnost, da se naknadno registrira v spletni trgovini in jo doda (na podlagi ID številke

Veljavnost e-vinjete lahko vsi uporabniki sami preverijo tako, da v edini uradni spletni trgovini za prodajo slovenskih e-vinjet (<https://evinjeta.dars.si>) začnejo postopek nakupa nove e-vinjete. / Foto: Gorazd Kavčič

e-vinjete) v svoj uporabniški račun ter si obenem naroči obveščanje. Če tega ni naredil, potrdila o nakupu e-vinjete pa nima več, potem ima možnost, da v e-vinjetni spletni trgovini (kot registriran ali neregistriran uporabnik) skuša za isto registrsko številko kupiti e-vinjeto. »V primeru, da veljavna e-vinjeta za konkretno registrsko številko obstaja, bo pred zaključkom nakupa dobil povratno informacijo, do kdaj konkretna e-vinjeta velja, postopek nakupa pa lahko nato prekine,« so poudarili na Darsu.

Pravilnost podatkov

V sistemu je trenutno registriranih 436.335 spletnih uporabnikov, a kot dodajajo na Darsu, ne morejo števil registriranih uporabnikov enačiti s številom prodanih e-vinjet, saj mnogi od registriranih uporabnikov kupujejo večje količine e-vinjet. Lani je sicer delež nakupov

po spletu zanašal 26 odstotkov. Preostalih 74 odstotkov je lani e-vinjeto kupilo pri njihovih pooblaščenih prodajalcih, najpogostejše na bencinskih servisih. Ob tem opozarjajo uporabnike,

odstotkov od prodaje v letu 2022. Lani je bilo skupno prodanih 8.601.940 e-vinjet, od tega 1.094.403 letnih, 2.043.761 mesečnih, 21.059 polletnih in 5.442.717 tedenskih.

Za pomoč in odgovore na dodatna vprašanja so uporabnikom 24 ur na dan na voljo sodelavci Darsa v klicnem centru za cestninjenje na telefonski številki 01/518 8 350 ali elektronskem naslovu evinjeta@dars.si.

ki kupujejo e-vinjeto na fizičnem prodajnem mestu, naj bodo pozorni predvsem na pravilnost podatkov, in sicer na registrsko označbo, državo registracije, cestninski razred, vrsto e-vinjete in datum začetka veljavnosti.

Prodaja vrednostno višja za šestnajst odstotkov

Decembra 2023 je bilo prodanih skupno 548.259 e-vinjet, od tega 60.482 letnih za cestninska razreda 2A in 2B. Prodaja je bila lani vrednostno višja za 16

S 15. junijem lani so začele veljati nove cene e-vinjet, ki so višje za 6,8 odstotka. Za letno vinjeto za osebna vozila je treba plačati 117,50 evra, za mesečno 32 evrov, za tedensko pa 16 evrov. Lastniki vozil, ki spadajo v cestninski razred 2B, kamor sodi večina kombiniranih in lahkih dostavnih vozil, morajo odšteti 235 evrov za letno vinjeto, 64,10 evra za mesečno in 32 evrov za tedensko. Cena letne vinjete za motorje znašala 58,70 evra, polletne 32 evrov, tedenske pa 8 evrov.

Jutri bodo izplačane višje pokojnine

URŠKA PETERNEL

Kranj – Jutri, v sredo, bodo upokojenci prejeli za 8,2 odstotka višje pokojnine. Upokojencu s povprečno pokojnino, ki je lani znašala 823 evrov, se bo tako pokojnina zvišala na 890 evrov, kar je 67 evrov več na mesec kot do zdaj. Gre za delno uskladitev

pokojnin, februarja bosta sledila še redna uskladitev in poračun za januar. Količna bo redna februarjska

ZPIZ bo prvič odtegnil 35 evrov za plačilo obveznega zdravstvenega prispevka.

uskladitev, še ni znano, odvisna bo od rasti povprečne mesečne bruto plače.

Ob tem pa velja omeniti, da bo Zavod za invalidsko in pokojninsko zavarovanje (ZPIZ) obenem v skladu z novim zakonom ujemcem prejemkov iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ob izplačilu

januarskih pokojnin prvič odtegnil 35 evrov za plačilo obveznega zdravstvenega prispevka. Država je namreč ukinila prostovoljno dopolnilno zdravstveno zavarovanje in uvedla plačilo obveznega zdravstvenega prispevka. Odtegljaj bo prikazan na obvestilu o nakazilu pokojnine.

Prodaja Gorenjskih elektrarn

Elektro Gorenjska gre v prodajo hčerinske družbe Gorenjske elektrarne.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Po poročanju Dnevnika Elektro Gorenjska prodaja svojo hčerinsko družbo Gorenjske elektrarne. Kot so nam pojasnili v Elektru Gorenjska, so elektrodistributerji nosilci zelene prehoda v nizkoogljično družbo, ki terja ogromno vlaganja v širitev energetske infrastrukture in izgradnjo novih obnovljivih virov energije.

Prodajni postopek bo predvidoma zaključen še letos.

Družba Elektro Gorenjska je tako pred izzivom, kako zagotoviti zadostna sredstva za razvoj in širitev elektrodistribucijskega sistema, po drugi strani pa Gorenjske elektrarne ravnano tako potrebujejo sredstva za širitev portfelja proizvodnih enot. »Zaradi izjemno volatilnih cen na trgu z električno energijo je izjemno pomembno tudi obvladovanje cenovnih tveganj proizvedene električne energije, kar pa ne sme biti primarni fokus elektrodistribucijskih podjetij,« pojasnjujejo v Elektru Gorenjska, kjer zato kot optimalno rešitev za obe družbi vidijo prodajo Gorenjskih elektrarn strateškemu kupcu. To bi po

njihovem mnenju pomenilo boljše okolje za njen hitrejši razvoj, obenem pa bi Elektro Gorenjska dobil vir financiranja za nadgradnjo distribucijskega omrežja v skladu z nacionalnim energetskim podnebnim načrtom oziroma razvojnimi načrti, za katerimi trenutno zaostaja.

»Z dezinvestiranjem vsega premoženja in dejavnosti, ki niso vezane na izvajanje gospodarske javne službe distribucijskega opera-

terja (to je med drugim tudi pričakovanje večinskega lastnika Elektro Gorenjska), bo Elektro Gorenjska tudi izpolnil pogoje za pridobitev lastne koncesije gospodarske javne službe distribucijskega operaterja, kar je njegov dolgoletni strateški cilj,« so nam še napisali v odgovoru.

Izbira svetovalca pri odprodaji še poteka, prodajni postopek pa bo predvidoma zaključen še letos. Družba Gorenjske elektrarne je bila ustanovljena konec leta 2001 z oddelitvijo dejavnosti proizvodnje električne energije v malih hidroelektrarnah iz obvladujoče družbe Elektro Gorenjska, ki je ostala tudi njena edina lastnica.

Stavka tudi na treh upravnih enotah na Gorenjskem

Za tridnevno stavko so se odločili tudi zaposleni na upravnih enotah v Kranju, Radovljici in na Jesenicah, kjer v času stavke opravljajo le nujne naloge. Zaprti so nekateri krajevni uradi.

SIMON ŠUBIČ

Kranj, Radovljica, Jesenice

– Zadnji tri januarske dni poteka stavka zaposlenih na 41 od skupno 58 upravnih enot v državi, kar po oceni Sindikata državnih organov Slovenije okoli 85 odstotkov vseh zaposlenih na upravnih enotah. Na 26 upravnih enotah stavka poteka vse tri dni, torej od včeraj do jutri, na 15 pa so se odločili za enodnevno stavko v tridnevnem obdobju. Na Gorenjskem tridnevna stavka poteka na upravnih enotah Kranj, Radovljica in Jesenice, medtem ko se na preostalih upravnih enotah zaposleni stavki niso pridružili. Danes bo zaprt krajevni urad v Kranjski Gori, jutri pa na Bledu.

Tridnevna stavka poteka tudi na Upravni enoti Kranj. Kot piše v napovedi stavke na njeni spletni strani, bodo v času stavke opravljali zgolj tiste naloge, ki zagotavljajo minimalni delovni proces, varnost ljudi in premoženja ali so nenaдомestljiv pogoj za delo in življenje občanov ali organizacij in se izvajajo tako, da ni ogroženo uresničevanje funkcij upravne enote.

Zaposleni na Upravni enoti Kranj, kakor tudi v Radovljici in na Jesenicah, bodo stavkali vse tri dni. V tem času opravljajo le nujne naloge. / Foto: Gorazd Kavčič

Podobno so napovedali tudi na Upravni enoti Radovljica, kjer občanom tudi predlagajo, da obisk na upravni enoti, če ni nujen, preložijo na kasnejši datum. »O tem, ali gre za nujno zadevo, bo za vsak posamezen primer odločal uslužbenec iz delovnega področja, v katerega sodi delo oz. naloga,« pa so nam odgovorili z Upravne enote Jesenice.

Stavka pa med drugim ne poteka na Upravni enoti Tržič. Kot je pojasnila načelnica mag. Marcela Maršič, na njihovi upravni enoti ni organiziranega sindikata,

zato tudi ni stavke. »Minister je vsem upravnim enotam, stavkajočim in nestavkajočim, tudi poslal nabor nalog, ki jih moramo nujno opraviti,« je povedala. Med

Stavka pa med drugim ne poteka na Upravni enoti Tržič.

nujne storitve upravne enote med drugim sodijo tudi izdaja osebne izkaznice ali potnega lista za nujno pot v tujino, urejanje zakonskega prebivališča in izdaja dokumentov za novorojence.

Stavka je na sedmih upravnih enotah v državi potekala že novembra, a ker od tedaj ni bilo nobenega napredka pri uresničitvi stavkovnih zahtev, so se v sindikatu državnih organov odločili za novo, obširnejšo stavko za izboljšanje svojega položaja. Zahtevajo boljše plačilo, opozarjajo pa tudi na preobremenjenost zaposlenih.

Na ministrstvu za javno upravo sicer tako kot v primeru zdravniške stavke vztrajajo pri reševanju plačnih vprašanj v okviru celovite prenove plačnega sistema javnega sektorja.

Staršem zagotoviti možnost izbire

V Iniciativi staršev otrok v zasebnih vrtcih so se minuli teden ostro odzvali na načrtovane spremembe zakona o vrtcih, ki predvideva tudi ukinitve sofinanciranja programov zasebnih vrtcev.

MATEJA RANT

Kranj – Ukinitve sofinanciranja programov zasebnih vrtcev pomeni diskriminacija in odvzem pravic otrokom na podlagi tega, kateri vrtec obiskujejo, so prepričani starši otrok v zasebnih vrtcih, ki jih je ta namera združila v civilno iniciativo. Kot ugotavljajo, so namreč v gradivo delovne skupine ministrstva za vzgojo in izobraževanje za pripravo sprememb zakona o vrtcih uvrstili tudi predlog, v katerem je v celoti črtan 34. člen, ki ta čas daje pravico do subvencije tudi otrokom v zasebnih vrtcih. »Glede na to, da na dokumentu celo piše, da ta ne odraža stališč ministrstva, se ob tem starši zaskrbljeno sprašujemo, kdo je pripravil ta

predlog zakona, če ga ni ministrstvo.«

Ukinitve subvencije za otroke v zasebnih vrtcih bi po mnenju vodja iniciative Gregorja Bezenška ml. pomenila grob poseg v pravico staršev do svobodne izbire predšolske vzgoje za njihove otroke. »Odvzem pravice do sofinanciranja otrokom, ki obiskujejo zasebni vrtec, bi pomenil radikalno in brezumno rušenje sistema predšolske vzgoje v Sloveniji, ki bi imel trajne in nepopravljive posledice. Staršem bi se s tem praktično odvzela možnost svobodne izbire vrta za njihove otroke, zasebni vrtci pa bi postali dosegljivi samo še najpremožnejšim,« je poudaril in dodal, da bi s tem v predšolski vzgoji krenili na pot elitizma in večanja

družbenih razlik. Ob tem poudarja, da so otroci, ki so vključeni v zasebni vrtec, že zdaj obravnavani neenakopravno, saj jim pripada samo 85-odstotna subvencija vrta v primerjavi z otroki, ki so vključeni v javni vrtec. »Posledično so otroci v zasebnih vrtcih za občino precej nižji strošek kot otroci v javnih vrtcih.« Ob tem je še poudaril, da občine ne financirajo zasebnih vrtcev, ampak je subvencija po zakonu o vrtcih pravica otroka oziroma njegovega starša.

Možnost izbire v dobro otroka

Na to je opozorila tudi direktorica Zasebnega vrta Dobra teta Jana Fleišer. »Treba je razlikovati: ne gre za subvencijo vrta, ampak oskrbnine, ki jo

plačujejo starši za otroka v vrtcu.« Prepričana je, da je pomembno vzpostaviti okolje, v katerem bodo starši imeli možnost izbire v naj-

»Zasebni vrtci bi postali dosegljivi samo še najpremožnejšim.«

višje dobro otroka. »Da to zagotovimo, pa je pomembno ustvariti stabilno okolje, kjer je čim manj sprememb.« Po njenem mnenju je predlogu za ukinitve subvencije za otroke v zasebnih vrtcih botrovalo dejstvo, da ta čas v javnih vrtcih ostajajo prosta mesta. »Ampak zaradi tega ni treba uničiti zasebnih vrtcev, raje se vprašajmo, zakaj ostajajo mesta v javnih vrtcih nezasedena.« Prepričana je, da bi morale občine sprejeti

V Iniciativi staršev otrok v zasebnih vrtcih nasprotujejo predlogom za ukinitve sofinanciranja programov zasebnih vrtcev. Fotografija je simbolična. / Foto: arhiv vrta (arhiv Gorenjskega glasa)

strategijo vpisa otrok v vrtec skozi vse leto, da jim v januarju ne bi bilo treba zavračati sprejema otrok v vrtec. Zdi se ji namreč razumljivo, da prva misel staršev po rojstvu otroka ni njegov vpis v vrtec. »Zdaj, ko imamo presežek mest v javnih vrtcih, se ponuja odlična priložnost, da to rešimo.«

V iniciativi, ki se ji je doslej pridružilo že več kot 1100 staršev, so po Bezenškovih besedah pripravljeni pri zaščiti pravic njihovih otrok uporabiti tudi vsa pravna sredstva. Zato napovedujejo tudi proteste ter vložitev pritožbe na ustavno sodišče in evropsko sodišče za človekove pravice.

Vstopili v jubilejno leto

Triglavski narodni park letos zaznamuje stoto obletnico ustanovitve prvega zavarovanega območja pri nas. Prvi dogodek v sklopu praznovanj je izid priložnostne poštne znamke.

MARJANA AHAČIČ

Bled – Triglavski narodni park (TNP) letos velik del dejavnosti posveča počastitvi stote obletnice ustanovitve prvega zavarovanega območja pri nas. Prvega julija 1924 je bila namreč podpisana zakupna pogodba za ustanovitev predhodnika TNP, prvega zavarovanega območja na slovenskem ozemlju. S tem je bilo za dvajset let zavarovanih 1.400 hektarov v Dolini Triglavskih jezer. Za novonastalo zavarovano območje je bilo sprva uporabljeno ime Alpski varstveni park, leta 1926 pa je botanik Fran Jesenko v dnevniku Jutro ponosno pisal o Triglavskem narodnem parku – in ime je obveljalo. V obdobju od leta 2010 je bil park nekajkrat povečan in z danes veljavnim Zakonom o Triglavskem narodnem parku obsega skoraj 84 tisoč hektarov.

V jubilejnem letu v TNP pripravljajo raznolik program, s katerim želijo pritegniti čim širše občinstvo. Častno pokroviteljstvo zaznamovanja, ki poteka pod sloganom Varstvo je obstoj, je prevzela predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar.

Kot je pojasnila vodja informacijsko-izobraževalne službe v javnem zavodu TNP Majda Odar, je vzpostavitev prvega zavarovanega območja na ozemlju Jugoslavije

Primož Čebulj, predstavnik Filatelistične zveze Slovenije, je na odprtju razstave poudaril, da jubilejna znamka predstavlja sto let dela za ohranitev kulturnega in naravnega bogastva parka.

terjala veliko naporov. Številni izzivi pa jih pri tem, kako varovati območje za prihodnje rodove, čakajo tudi v prihodnosti, je poudarila. Zato bodo v jubilejnem letu velik

Častno pokroviteljstvo praznovanja, ki poteka pod sloganom Varstvo je obstoj, je prevzela predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar.

del aktivnosti namenili otrokom, prebivalcem parka, pa tudi deležnikom s področja turizma. Med drugim se bodo osredotočili na informiranje tujih gostov o varnosti in pravih obnašanja v slovenskih gorah.

Izid priložnostne znamke s podobo Triglava, ki so jo v Infocentru Triglavsko roža na Bledu predstavili pretekli petek, je prva od dejavnosti v okviru praznovanja. Znam-

ka je na voljo v vseh poštah enotah po Sloveniji, zgolj na pošti na Bledu pa je do 9. februarja na voljo tudi žig prvega dne.

Hkrati je TNP v sodelovanju s Filatelistično zvezo Slovenije odprl filatelistično

razstavo na temi Triglavski narodni park in Evropski nacionalni parki ter razstavo razglednic na temo Slovenska planinska pot. Izdali so tudi svojo razglednico, posvečeno jubileju. Razstava bo v Infocentru Triglavsko roža odprta do 10. marca.

Primož Čebulj, predstavnik Filatelistične zveze Slovenije, je poudaril: »Ta znamka ima zelo veliko zgodbo. Predstavlja sto let dela odgovornih in strokovnih ljudi za ohranitev kulturnega in naravnega bogastva parka pred pohlepniimi neodgovornimi ljudmi za ljudi danes in v bodočnosti.«

PREJELI SMO

Neočiščena struga ne sme pričakati nove povodnji

Bo neočiščena struga podrttega lesa in vejevja Rečice pričakala novo povodenj? Ob pogledu na zatrpno strugo lesa bi mislil, da gre za neki odročni gorski potok, ki ga je zasulo podrti drev-

Skoraj pol leta je že od poplave, ki je z bregov podrta drevje in grmovje, in nihče ne reagira, da bi se struga očistila. Po zakonu o vodah je za takšno stanje odgovorna država, ki preko vlade oziroma ministrstva za naravne vire in prostor, ki je tudi plačnik, pooblasti gospodarsko javno službo, da v okviru ukrepov po naravni nesreči ali ujmi zaradi škodljivega delovanja voda odstrani plavje iz struge oziroma z vodnega

Neočiščena struga potoka Rečica, ki teče skozi Bled

/ Foto: Janko S. Stušek

je. Ne, gre za potok Rečica, ki teče skozi Bled in je malo pod gradnjo nove blejske obvoznice v Betinu zatrpan s padlim drevjem in vejevjem še od lanskoletne poplavne havarije v začetku avgusta. Ni ga junaka, ki bi pospravil in počistil poplavni les, plavje, kot takemu primeru pravi zakon o vodah, preden bo prišlo do nove večje povodnji narasle Rečice, ki bo zabila naplavljeni les v cestni propust in voda bo uničila staro cesto do Bleda in Koritna.

zemljišča ter zagotovi polno pretočnost vode. Komunalna služba lokalne skupnosti pa je dolžna, da na stroške ministrstva odstrani, odpelje iz struge deponirani material, plavje, na primerno mesto, če tega ne uredi ali ne more urediti koncesionar. Se bo to zgodilo? Torej ima tudi občina (Bled) vlogo pri čiščenju vodotokov, če ne na začetku, pa na koncu ukrepanja. Zato tudi občinska pobuda o ureditvi potoka Rečice ne bi bila odveč.

JANKO S. STUŠEK, LESCE

Obnova vodovoda je nujna

URŠKA PETERNEL

Jesenice – V zadnjem obdobju je na vodovodnem omrežju Peričnik v bližini platoja Karavanke prišlo do dveh večjih poškodb, zaradi česar so bili v večjem delu Jesenic več dni brez pitne vode. Pristojni iščejo rešitve, in kot je na seji odbora za gospodarstvo in gospodarske javne službe Občine Jesenice dejal direktor javnega komunalnega podjetja Jeko Uroš Bučar, mora biti obnova vodovoda prva prioriteta. Poškodbe na omrežju bodo namreč čedalje pogostejše, saj so PVC-cevi dotrajane in pokajo. Kot je dejal, pripravljajo projekt, da bi na 1100 metrov dolgem odseku vodovoda vgradili nov cevovod iz modularne litine. »Ta odsek bi bilo treba urgentno

sanirati, kajti če na tem transportnem vodovodu počičev, potem Jesenice nimajo več vode na prvih vodohranilih. V šestih mesecih bi bil ta projekt lahko izdelan, potem pa bi čim prej morali začeti investicijo,« je povedal Bučar. Ob tem na Jesenicah vidijo tudi možnost rezervnega vodnega vira iz predora Karavanke. Po Bučarjevih besedah ima Dars v okviru izgradnje druge predorske cevi projekt, ki se imenuje Karavanški vodovod. Zadnji izsledki kažejo, da je izdatnost tega vodnega vira 94 litrov na sekundo (Peričnik ob najboljših pogojih 130 litrov na sekundo). Ta voda je izredno kakovostna in nima zunanjih vplivov, tako da je ta rezervni vodni vir zagotovo velik potencial za Jesenice, je dejal Bučar.

Namesto Urha svetnik Vavroš

Bohinjska Bistrica – Po tem, ko je svetnik Anton Urh decembra odstopil s mesta člana občinskega sveta Občine Bohinj, so bohinjski svetniki na januarjski seji za preostanek mandatne dobe potrdili mandat nadomestnemu članu Antonu Vavrošu z liste Gibanja Svoboda.

Smučišče Straža četrto sezono zaprto

Smučišče Straža nad Bledom zaradi neugodnih naravnih danosti, ki znova niso postregle z obiljem snega niti z zimskimi temperaturami, tudi letos ne bo obratovalo.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Kot je pojasnil Jaka Bassanese, vodja turistične infrastrukture na Infrastrukturi Bled, ki upravlja smučišče Straža, mikroklimatski pogoji okolja prav tako ne omogočajo umeznega zasneževanja. »Sistem zasneževanja je nekoliko zastarel. Poleg tega bi bil v takih razmerah, ko se temperature pogosto dvignejo visoko nad ledišče, neučinkovit, zato smučišča ne moremo prekriti z belo odejo,« je pojasnil Bassanese. Smučišče je sicer nazadnje obratovalo v sezoni 2019/2020, letos bo tako zaprto že četrto sezono.

Infrastruktura Bled pa je lani v sodelovanju s Slovensko vojsko in podjetjem GG

Bled znova obudila smučišče Viševnik na Pokljuki, ki bo smučarjem, če bo dovolj naravnega snega, na voljo tudi letos. »Snega za zdaj še ni dovolj, a takoj, ko prejmemo še eno snežno pošiljko, ga bomo zagnali,« je napovedal Bassanese in še dodal, da bo na Straži že predvidoma konec marca začelo obratovati poletno sankališče.

Organizirani prevozi

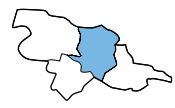
Do smučišč na Pokljuki in Voglu ter v Kranjski Gori se vse do 3. marca lahko odpeljete s smučarskim avtobusom (Bled Ski Bus), ki ga organizira Javni zavod Turizem Bled. Za zagotovitev mesta je obvezna prijava s spletnim obrazcem do 20. ure na dan pred odhodom. Cena povratne vozovnice je

Smučišče Straža tudi letos ne bo obratovalo. / Foto: Gorazd Kavčič

10 evrov, sezonska vozovnica po ceni 30 evrov, ki je neprenosljiva, pa je na voljo za nakup v Infocentru Triglavsko roža Bled. Za otroke do 14. leta starosti

v spremstvu odrasle osebe, imetnike kartice Julijske Alpe: Bled in imetnike smučarske vozovnice Julian Alps International Ski Pass je prevoz brezplačen.

Sladkorne bolnike selijo na Golnik

Diabetološka in antikoagulantna ambulanta Klinike Golnik se mora do sredine februarja izseliti iz najetih prostorov v Zdravstvenem domu Kranj, ker bodo v njih uredili družinsko in dve pediatrični ambulanti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG) s 15. februarjem prekinja najemno pogodbo Klinike Golnik za prostore diabetološke in antikoagulantne ambulante v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj. To za številne bolnike pomeni, da bodo morali po novem namesto v Kranj na obravnave hoditi na bolj oddaljeni Golnik. Po podatkih Klinike Golnik so sicer na lokaciji v Kranju lani opravili 8736 obravnav sladkornih bolnikov, od katerih sta skoraj dve tretjini Kranjčanov, in 7811 obravnav v antikoagulantni ambulanti.

Mestna občina Kranj (MOK) je junija lani s sredstvi OZG od zasebnega lastnika za 1,36 milijona evrov kupila 470 kvadratnih metrov dodatnih prostorov v prizidku ZD Kranj, v katerih sta doslej delovala zasebni očešni center in diabetološka ambulanta. Kot so pojasnili v skupnem sporočilu za javnost, so se za nakup odločili zaradi velike prostorske stiske predvsem v Centru za krepitev zdravja, Patronažni službi in Razvojni ambulanti. Tudi na otroškem dispanzerju imajo dve

pediatrijni brez svojih ambulanti, ki zato gostujeta pri drugih pediatrih, eno družinsko ambulanto pa so začasno uredili v predavalnici. V delu kupljenih prostorov bodo tako prednostno uredili eno družinsko in dve pediatrični ambulanti, v delu prostorov pa bo do leta 2027 še naprej deloval zasebni očešni center. Po njegovi izselitvi bodo lahko uredili še dve ambulanti.

Nadomestno lokacijo iščejo že dve leti

»Obžalujemo, da OZG in ZD Kranj dajeta prednost zasebnemu očešnemu centru pred javnozdravstveno dejavnostjo, saj bo zasebnik v prostorih ZD Kranj opravljal dejavnost do leta 2027,« so razvoj dogodkov komentirali na Kliniki Golnik. Zaradi zahtevne selitve diabetološke in antikoagulantne ambulante ter potrebne preureditve prostorov na Golniku so sicer OZG prosili za podaljšanje roka selitve do 31. marca, na odgovor pa še čakajo. »Ker želimo našim bolnikom omogočiti čim boljše dostopnost do zdravstvene oskrbe, saj gre pri sladkornih bolnikih večina za starejše paciente, ki

Klinika Golnik je zaprosila za podaljšanje roka izselitve diabetološke ambulante iz Zdravstvenega doma Kranj do konca marca. / Foto: Gorazd Kavčič

imajo pogosto težave z mobilnostjo, že skoraj dve leti intenzivno iščemo nadomestne prostore v Kranju, a smo bili doslej neuspešni. Mestna občina Kranj nam je sicer predlagala nekaj nadomestnih lokacij za selitev, vendar se je pri vseh predlaganih lokacijah izkazalo, da ne bodo dobile dovoljenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti, kar je v pristojnosti odločevalcev Mestne uprave Kranj. Pred koncem leta smo stopili v dogovore

za lokacijo, kjer dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti ne bo težava, bo pa prenova prostorov, ki bo omogočala ambulantno zdravstveno dejavnost, po trenutnih ocenah trajala eno leto,« so pojasnili.

Boljši pogoji za primarno zdravstveno oskrbo

Direktorica ZD Kranj Lilijana Gantar Žura pojasnjuje, da želijo zgolj zagotoviti boljšo oskrbo njihovih pacientov in boljše pogoje za

delo zaposlenih. »Razumemo, da se bodo spremenili pogoji za bolnike s sladkorno boleznijo, ki imajo trenutno obravnavo v Kranju. A tudi drugi pacienti s kroničnimi boleznimi, kot so bolniki s srčno-žilnimi boleznimi, revmatizmom, astmo, povišanim krvnim tlakom, demenco in podobno, ali osebe s poškodbami morajo žal obiskovati specialiste zunaj Kranja. Dejstvo pa je, da se bo v ZD Kranj z novimi ambulanti

družinske medicine in pediatrije izboljšala dostopnost do primarne zdravstvene oskrbe, ki jo potrebujejo vsi občani Kranja in okolice,« je povedala.

»Resnično si močno želim, da bi diabetološka ambulanta ostala v Kranju, saj to zaradi cestnih povezav in povezav z javnim prometom predstavlja najlažji dostop tako za naše kot za občane sosednjih občin. Mi bomo vsekakor še naprej na voljo Kliniki Golnik v upanju, da s skupnimi močmi najdemo rešitev,« pa pravi kranjski župan Matjaž Rakovec, ki je ob tem zadovoljen, da v Kranju rešujejo težavo pomanjkanja ambulant družinske in otroške medicine.

Kot še poudarjajo v OZG in MOK, sodi diabetološka ambulanta v sekundarno raven zdravstvenega varstva, za katero mora poskrbeti država oziroma ministrstvo za zdravje. Kljub temu je MOK v sodelovanju z ZD Kranj že dalj časa intenzivno pomagala Kliniki Golnik, da bi prišli do nadomestne lokacije za diabetološko ambulanto, saj se zavedajo, kako pomembno je, da imajo njihovi pacienti storitev čim bližje in čim lažje dostopno.

Postajališče za pet avtomobov

1. stran

Parkirnina znaša 20 evrov na dan, plačilo pa je mogoče le z uporabo aplikacije Easy-Park. Cena uporabe električne energije trenutno znaša 0,50 EUR/kWh, voda pa je popotnikom na voljo brezplačno, pravijo na Mestni občini Kranj (MOK).

Gorenjsko prestolnico sicer v povprečju vsako leto obišče približno tisoč avtomobov. S širitvijo ponudbe za turiste, ki potujejo z bivalnimi vozili, pa v MOK

pričakujejo, da bo avtodomarskega turizma še več. »S skrbno načrtovanimi projekti bomo še naprej ustvarjali privlačno okolje za turi-

Gorenjsko prestolnico v povprečju vsako leto obišče približno tisoč avtomobov.

ste in utrjevali ugled, ki ga je Kranj pridobil z nazivom evropske destinacije odličnosti v letu 2023,« napoveduje župan Matjaž Rakovec.

PZA Vodovodni stolp je drugo postajališče za avtodome v Kranju. / Foto: Gorazd Kavčič

Skupaj do novih orgel

Sedanje orgle v župnijski cerkvi v Cerkljah so popolnoma dotrajane. Nove bodo omogočile nadaljevanje bogate in kakovostne glasbene tradicije na cerkljanskem koru.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Cerklje – Minulo nedeljo so v cerkljanski župnijski cerkvi Marije Vnebovzete pripravili koncert za nove orgle. Dogodek, na katerem so članice in člani petih župnijskih zborov ob spremeljavi harfistke Lare Hrastrnik ter organistke in pianistke Damijane Božič Močnik navdušili s programom sakralne glasbe, je del mozaika, ki ga je treba sestaviti, da se bo lahko oglasilo novo glasbilo. »Projekt je zelo velik, zbrati moramo skoraj 600 tisoč evrov,« je povedal Robert Rupnik, vodja delovne skupine za nove orgle. Izdelali jih bodo v Orglarstvu Močnik. V delavnici s 25-letno tradicijo, z opusom raznolikih in kakovostnih orgel ter bogatimi mednarodnimi referencami so po navedbah omenjene skupine pripravili ugodno ponudbo za domačo župnijo. V prizadevanjih

Na nedeljskem koncertu na dotrajane orgle niso igrali.

/ Foto: Ana Jagodič Dolžan

za nadaljevanje bogate in kakovostne glasbene tradicije člani delovne skupine ob lastnih sredstvih župnije računajo na posluš župljanov, širše skupnosti in podjetij, podporo občine, škofije, države ... Do podpisa pogodbe z delavnico naj bi zbrali vsaj dve tretjini denarja.

Zamenjava orgel, o kateri obveščajo tudi na posebni

spletni strani orglecerklje.si, je neizogibna. Na sedanjih orglah, postavljenih leta 1940, so vidni sledovi lesnih insektov in časa; vsaj tretjina piščali ni več uporabna, omara pozitivna (dela piščali na ograji kora) je v zelo slabem stanju, pojasnjuje skladatelj, dirigent in organist Damijan Močnik, vodja cerkvene glasbe

na cerkljanskem koru. »Ko med mašo nepričakovano zapoje piščal ali po končanem igranju še nekaj časa s kora kaj piska, to ni nerodnost organista, ampak okvara v orglah. Že pred desetletjem smo se zavedali, da moramo začeti razmišljati o novih, vendar je bilo najprej treba obnoviti cerkev in oltarje. Sledil je nesrečen požar župnijske dvorane, zato nam ni preostalo drugega kot potrpežljivo čakanje in upanje, da orgle vsaj še nekaj časa zdržijo. Zdaj je stanje orgel v resnici zelo slabo in so pred kolapsom, kar sta v svojih izvedenskih mnenjih potrdila orgelska izvedenca dr. Matjaž Ambrožič in doc. Dalibor Miklavčič, pa tudi Zavod za varstvo kulturne dediščine.«

Nove orgle naj bi bile po sklenitvi naročila dokončane v dveh letih. »Prepričani smo, da bo nastalo čudovito glasbilo, na katero bodo želeli igrati glasbeniki ne samo iz Slovenije, ampak tudi iz tujine.« Kot je še pojasnil Močnik, bodo spet lahko izvajali skladbe, ki jih zdaj ne morejo, morda se bodo lahko učili igrati na orgle, lahko bodo prirejali orgelske koncerte.

Tiha voda bregove dere

To je naslov novega izobraževalnega filma o Poljanski in Selški Sori, ki se v Škofji Loki združita v Soro in močno zaznamujeta življenje na Škofjeloškem. Nastal je kot del projekta Vodni viri Škofjeloškega, ki je bil namenjen predvsem ozaveščanju o pomenu varovanja in ohranjanja kakovostnih vodnih virov.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Vodni viri Škofjeloškega je zagotovo zanimiv projekt, ki je na Škofjeloškem potekal zadnja leta, vodila pa ga je Razvojna agencija Sora.

»Osnovni namen projekta je bil dvigniti zavedanje o pomenu vodnih virov na Škofjeloškem, ki je z vodnimi viri res bogato. Ob tem so zanimive ugotovitve, kaj sta Poljanska in Selška Sora pomenili v preteklosti, kaj pomenita danes, in pa predvsem zavedanje, da brez vode v prihodnosti ne moremo. O vsem tem je treba biti ozaveščen. V okviru projekta smo v Zireh izvedli tudi malo čistilno napravo, s katero se čistijo odplake, preden pridejo v Poljansko Soro. Izdali smo

Kot v uvodnem prispevku o tem, da je bila Loka najprej ob loki, pravi župan Tine Radinja, je Škofja Loka mesto, ki nosi vodo v svojem imenu in značaju.

zbornik z zelo kakovostnimi prispevki. Veliko smo sodelovali s šolami, saj so otroci merili kakovost vode, bili so deležni različnih izobraževanj, sodelovali pa so tudi na likovnem natečaju. Prav tako je naš projektni partner

Vodja projekta Vodni viri Škofjeloškega Lea Kimovec in urednica zbornika Vlasta Mlakar

/ Foto: Vilma Stanovnik

pripravil izobraževalni film. Vse to z namenom, da dvignemo zavedanje, da je rečni prostor del širšega prostora, do katerega moramo imeti zelo poseben odnos zlasti v času podnebni sprememb, ko reka zahteva svoj prostor,« je povedal direktor Razvojne agencije Sora Gašper Kleč, vodja projekta Lea Kimovec pa je nato predstavila projekt štirih občin na Škofjeloškem.

»Poleg ozaveščanja o varovanju in ohranjanju vodnih virov je pomembno tudi ohranjanje snovne in nesnovne dediščine tega območja,« je pojasnila Lea Kimovec.

Zanimiv (brezplačen) zbornik s kar enajstimi različnimi strokovnimi prispevki je nato predstavila

urednica Vlasta Mlakar, tudi sama avtorica zanimivega prispevka.

»Zbornik je izšel konec lanskega leta kot rezultat aktivnosti, povezanih s projektom, in ima tudi naslov Vodni viri Škofjeloškega. Prispevki različni strok predstavljajo tako vodo v ljudskem izročilu in vodno oskrbo v rimskem obdobju kot spomine Ločanov na življenje ob reki, mostove, predvsem pa je poudarek na naravnogeografskih značilnostih porečja Poljanske in Selške Sore. Predstavljena sta tudi rečni sistem in stanje rek. Iz vsega tega je razvidno, da imajo reke na Škofjeloškem izjemno poudarjen hudourniški značaj, kar ob izrednih dogodkih botruje tudi številnim

poplavam. Podobne situacije nas bodo čakale tudi v prihodnje, zato je še kako pomembno, da se zavedamo, kako krhko je naravno ravnovesje in kako pomembni so čisti vodni viri,« je poudarila Vlasta Mlakar.

Seveda je v zborniku, ki govori tudi o zgodovini poplav, na koncu še poglavje o uničujočih lanskih avgustovskih poplavah. Njegova priloga pa je rečna mreža z vodnimi viri in vodnimi objekti na Škofjeloškem.

Zbrani na predstavitvi projekta so si za konec lahko ogledali še zanimiv film z naslovom Tiha voda bregove dere, ki sta ga predstavila Tine Škrbec in Mitja Legat, saj je bil projektni partner tudi Zveza društev Karata film.

V Šenčurju poklon štiridesetim talcem

S sobotno spominsko slovesnostjo so se v Šenčurju poklonili štiridesetim talcem, ki so pred osemdesetimi leti na Sitarjevi njivi padli pod streli nemškega okupatorja.

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Na območju občine Šenčur je v obdobju druge svetovne vojne nemško nasilje terjalo več kot sto življenj. Med žrtvami je bilo tudi štirideset talcev, ki jih je nemški okupator 24. januarja 1944 pripeljal iz begunjskih zaporov ter jih na Sitarjevi njivi v Šenčurju, na mestu, kjer danes stoji spomenik, usmrtil. Dejanje je bilo storjeno v znak krutega maščevanja, kajti partizani so štiri dni pred tem na cesti med Šenčurjem in Visokim napadli nemško patroljo, pri čemer so padli trije žandarji. Okupator je sicer napovedal pobjo domačinov, kar pa je preprečil takratni šenčurski občinski komisar z besedami: »Ustrelite najprej mene.«

Spominsko slovesnost ob 80. obletnici so pripravili Združenje borcev za vrednote NOB Kranj ter krajevni organizaciji ZB za vrednote NOB Šenčur in Visoko. Slavnostni govornik je

je poudaril Premk. Spomnil je, da je bil leta 1941 prav na Gorenjskem organiziran eden največjih uporov, t. i. gorenjska vstaja, ki jo je vodil Cankarjev bataljon. »Vstaja se je končala z znamenito dražgoško bitko, ki je pokazala, da Nemci niso nepremagljivi,« je dodal.

Med drugim je pojasnil, da se je v slovenskih partizanskih vrstah bojevalo več kot sto tisoč mož in žena, za svobodo pa je padlo več kot trideset tisoč partizanov in

Premk je še opozoril, da četudi nismo največji narod, imamo bogato in veliko zgodovino, na katero moramo biti ponosni in jo spoštovati.

partizank. »Druga svetovna vojna je bila za Slovence več kot le bitka za preživetje. Pomenila je tudi narodnoosvobodilni boj, ki ga je vodila Osvobodilna fronta za združitev naroda in ustanovitev

Martin Premk, slavnostni govornik na spominski slovesnosti ob osemdeseti obletnici usmrtnice štiridesetih talcev v Šenčurju / Foto: Maša Likosar

S pogovorom do glasov podpore

Medtem ko so šenčurski svetniki na decembrski seji predlog proračuna za leto 2024 zavrnil, so ga minuli teden po hitrem postopku soglasno podprli.

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Predlog proračuna Občine Šenčur za leto 2024, ki je bil decembra deležen številnih kritik, je bil tokrat soglasno sprejet, čeprav so bile spremembe v novem minimalne. Glavni očitki svetnikov so bili, da občina pri proračunu ne upošteva mnenj delovnih teles, projektov z večjo vrednostjo ne uskladi niti predstavi svetnikom ter da namenja premalo sredstev gospodarstvu in športu. Zaradi tega je kar devet svetnikov decembra glasovalo proti, posledično je bila občina prisiljena na začasno financiranje do potrditve novega proračuna.

Župan Ciril Kozjek se je pred januarjsko obravnavo

na občinskem svetu sestal z vsemi nasprotujočimi svetniki. Po usklajevanjih so upoštevali predlog svetnika Valerija Grašiča za povečanje sredstev gospodarstvu. V novem proračunu, ki predvideva dobrih 13,1 milijona prihodkov in dobrih 14,9 milijona odhodkov, so zmanjšali sredstva za pospeševanje drobnega gospodarstva za 3500 evrov in za enako vsoto povečali postavko razvoj obrti in podjetništva.

Župan je bil tokrat zadovoljen, se pa zaveda potrebe po večjem dialogu. »S svetniki sem se moral temeljito pogovoriti, glede na izid današnjega glasovanja pa se zdi, da sem nalogo opravil z odliko,« je dejal župan. Ob tem je napovedal tudi uvedbo novega

načina delovanja in sodelovanja z delovnimi telesi. »Njihova naloga bo, da pripravijo predloge, ki jih bodo usklajevali z občinsko upravo. Ali se bo ta način dela iz-

Župan Ciril Kozjek se je pred januarjsko obravnavo na občinskem svetu sestal z vsemi nasprotujočimi svetniki.

kazal za učinkovitega, bomo videli že ob prvem rebalansu proračuna, ki ga bomo najverjetneje sprejemali v prvi polovici leta,« je še povedal.

Svetnik Jože Regina priča-kuje, da se bo občina držala sklenjenih dogovorov. »V

nasprotnem primeru proračuna v prihodnje ne bom podprl,« je dejal Regina. Valerij Grašič je ponovno poudaril dilemo predrage ledne dvorane, ki se bo odprla 16. februarja, in načrtovane gradnje nove kulturne dvorane s knjižnico v središču Šenčurju, za katero je že objavljen javni natečaj, čeprav lokacija ne ustreza več svetnikom. Z njima se je strinjal tudi David Štrajhar, ki je proračun podprl zavoljo nadaljnega razvoja občine in v izogib začasnega financiranja. Aleš Perič Močnik pa je še pripomnil, da v novem proračunu ni zaznati bistvenih sprememb, kar dokazuje, da je bil že predlog proračuna za decembrsko obravnavo dobro pripravljen.

bil dr. Martin Premk, poslanec državnega zbora in član predsedstva ZZB NOB Slovenije. »Nemci so drugo svetovno vojno začeli z namenom, da zmagajo, in če bi res, bi to pomenilo zmago nacizma in fašizma nad celim svetom. Zato so se nemškemu napadu uprli tako Slovenci kot vsi drugi svobodoljubni narodi,«

prve lastne države.« Premk je še opozoril, da četudi nismo največji narod, imamo bogato in veliko zgodovino, na katero moramo biti ponosni in jo spoštovati.

Žrtvam so se poklonili s polaganjem venca. Kulturni program so oblikovali učenci Osnovne šole Šenčur ter podružničnih šol Voklo in Trboje.

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠENČUR ZA LETO 2024

Obveščamo vas, da je na spletni strani Občine Šenčur (www.sencur.si) objavljen javni razpis za zbiranje predlogov za podelitev priznanj Občine Šenčur za leto 2024. Rok za oddajo predlogov je **6. marec 2024 do 12. ure.**

Župan Ciril Kozjek

Načrtujejo novo naselje v Dašnici

Naselje, kamor bi lahko umestili okoli 50 stanovanjskih hiš, načrtujejo na lokaciji Bele trate na koncu Dašnice, na pet hektarov velikem območju, ki je stavbno.

ANA ŠUBIC

Železniki – Občina Železniki se bo lotila priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za novo naselje v Dašnici. Kot je poudaril župan Marko Gasser, želijo mladim omogočiti, da ostanejo v njihovi občini. Naselje, kamor bi lahko umestili okoli 50 stanovanjskih hiš, načrtujejo

na lokaciji Bele trate na koncu Dašnice, na pet hektarov velikem območju, ki je stavbno, v naravi pa predstavlja gozd. Lastniki zemljišč so po podatkih župana že podpisali izjavo, da se strinjajo s projektom. Župan pričakuje, da bodo za postopek priprave OPPN, odkup zemljišč in komunalno opremljanje potrebovali približno štiri leta.

Večina sredstev za obnovo po poplavah

KLARA MRAK

Škofja Loka – Škofjeloški občinski svetniki so na prvi letošnji seji potrdili prvi rebalans letošnjega proračuna. »Višina proračuna se je dvignila na 38,7 milijona evrov, sestavljata ga tako državni avans iz prejšnjega leta kot vsi prihodki občine v letošnjem letu. Predvsem namenjam – poleg državnih sredstev – tudi res velika občinska sredstva odpravljanju posledic poplav. Zato je občinski svet z rebalansom znižal preostale proračunske postavke na vseh področjih za malo, da bi se čim več

nabralo na sredstvih za sanacijo ter da bo lahko ta čim hitrejša,« je pojasnil župan Tine Radinja.

Med drugim so obravnavali tudi občinski podrobni prostorski načrt (OPPN), ki bo omogočil gradnjo na severnem delu Kapucinskega predmestja. Večina svetnic in svetnikov se je strinjala, da občina nujno potrebuje nova stanovanja in da je treba omenjeni del mesta urediti skrbno in zgledno. »Vesel sem, da sprejeti OPPN prinaša možnost za stanovanjske gradnje, upam tudi, da v čim večji meri za naše občanke in občane.«

Praznovali bodo s pesmijo

Moški pevski zbor (MoPZ) Alpina je na slavnostnem občnem zbiru v januarju zaznamoval šestdesetletnico neprekinjenega delovanja, ki jo bo »delovno« praznoval še v začetku marca s koncertom v kinodvorani v Žireh.

MATEJA RANT

Žiri – »Petje v pevskem zboru ima neizpodbitno socialno noto: precej zabavnejše je v družbi prijateljev,« razmišlja Primož Eržnožnik, zdaj že nekdanji predsednik MoPZ Alpina, saj je v začetku januarja po petnajstih letih vodenje zbora predal svojemu nasledniku Nacetu Zajcu. Prav tako iščejo zamenjavo za umetniškega vodjo Andreja Žaklja, ki je to vlogo opravljal kar 34 let, do lanskega junija. »Odločili smo se namreč, da je čas

Moški pevski zbor Alpina je na slavnostnem občnem zbiru v januarju zaznamoval šestdesetletnico neprekinjenega delovanja. / Foto: Tanja Mlinar

Zbor je ohranil ime podjetja Alpina, saj so ga ustanovili tamkajšnji delavci.

za menjavo generacij. V zdajšnjem letu nam je uspelo pridobiti tudi nekaj novih mlajših pevcev, zbor pa si zasluži tudi dobrega zborovodjo, ki bo še nadgradil kakovost, ki smo jo dosegli v preteklih letih.« Na koncertu ob jubileju bodo z zborom na odru kar tri zborovodje, s katerimi so v preteklosti že sodelovali: Neža Eržnožnik, Gorazd Pintar in Ajda Tušar, za katero upajo, da bo v prihodnje prevzela umetniško vodenje zbora.

Železni repertoar zbora ostajajo domoljubne in slovenske narodne pesmi,

dodali pa so še zabavne skladbe, slovenske in tuje. »Radi poudarjamo, da ohranjamo slovensko ljudsko pesem, saj je to po mojem mnenju poslanstvo vsakega zbora, vendar je krog poslušalcev teh pesmi precej ozek. Zato smo se odločili, da stopimo v stik s skladatelji, ki bi za nas priredili skladbe zabavnega žanra,« je pojasnil Žakelj. Za pevske revije in tekmovanja študirajo tudi skladbe višje umetniške vrednosti. »Načrtno vsako leto izbiram vse težje skladbe, saj tako postopoma dvigamo kakovost, kar je bil tudi moj cilj, ko sem prevzel vodenje zbora.« To se je pokazalo tudi na regijskih

tekmovanjih pevskega zbora, ki jih prireja Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, saj so napredovali od bronastega pa vse do zlatega priznanja, ki so ga prejeli leta 2018. »Lahko rečemo, da je bil to vrhunec delovanja našega zbora na tekmovalnem področju. Tega leta smo namreč prejeli tudi posebno priznanje za najboljšo izvedbo sodobne skladbe, napisane po letu 2000, in sicer za skladbo Klobuki v priredbi Tadeje Vulc.«

V zboru je ta čas aktivnih 24 pevcev, starostna struktura pa je zelo pisana: najmlajši pevec je star 18, najstarejši pa 70 let. Zbor je ohranil ime podjetja

Alpina, saj so ga ustanovili tamkajšnji delavci, obenem pa so obstoj zbora dolga leta omogočali predvsem zaposleni v Alpini in mnogi še danes delež svoje plače namenijo za financiranje zbora. Sredstva za delovanje jim prek razpisov namenja tudi občina. Tako Eržnožnik in Žakelj verjmeta, da bo zbor tudi pod novim vodstvom in z novimi pevci nadgrajeval dosedanje delo. »Smo edini posvetni pevski zbor na Žirovskem, ki deluje neprekinjeno šestdeset let; žirovska zborovska tradicija pa je stara že več kot sto let in želimo, da se ohrani tudi v prihodnje,« je še dejal Žakelj.

Zamuda pri rekonstrukciji ceste proti Rudnu

Na Direkciji RS za infrastrukturo obravnavajo vlogo za podaljšanje roka izvedbe del pri rekonstrukciji ceste z Loga proti Rudnu do konca junija.

ANA ŠUBIC

Železniki – Rekonstrukcija dobrih šeststo metrov dolgega odseka regionalne ceste z Loga do uvoza k ribiškemu domu na Rudnem bo končana kasneje, kot je bilo načrtovano. Pogodbeni rok za dokončanje del je do 6. februarja, a kot so pojasnili na Direkciji RS za infrastrukturo (DRSI), ki vodi projekt, imajo v obravnavi vlogo izvajalca za podaljšanje roka do konca junija, in sicer zaradi določenih gradbenih del, ki jih pozimi zaradi nizkih temperatur ni mogoče izvesti skladno s pravili stroke. »Glede na prejšnjo zimsko sezono je v rebalansu terminskega plana tako upoštevana začasna zaustavitve del na gradbišču od lanskega 22. decembra do

Kot so navedli na DRSI, določenih gradbenih del v zimskem času zaradi nizkih temperatur ni mogoče izvesti skladno s pravili stroke. / Foto: Simon Benedičič

4. marca. Dejansko se bo izvedba del na gradbišču prilagajala vremenskim razmeram. Nedokončana dela so zgolj na zadnjem 180 metrov dolgem odseku, dela na

Nedokončana dela so zgolj na zadnjem 180 metrov dolgem odseku.

preostalem 400-metrskem odseku pa so izvedena do obrabnega sloja asfalta in prometne opreme,« so razložili na DRSI.

Investicija, ki jo izvaja podjetje Mapri Proasfalt, zajema rekonstrukcijo vozišča in izgradnjo pločnika, izvedbo prepustov in dveh mostov, večje število opornih in podpornih zidov ter ureditev odvodnjavanja, priključkov, cestne razsvetljave

in vse pripadajoče komunalne infrastrukture. Pogodbena vrednost znaša skoraj 2,7 milijona evrov, od tega bo dobra 2,2 milijona evrov prispeval DRSI, preostalo pa Občina Železniki.

Glede ureditve nadaljnega 950-metrskega odseka te ceste do naselja Rudno so na DRSI povedali, da je izdelana projektna dokumentacija. »Glede na večje število pripomb krajanov po predstavitvi projekta bodo le-te, če bodo utemeljene, upoštevane pri novelaciji projektna dokumentacije oz. v postopku odkupov zemljišč.« Pred tem bodo izvedli parcelacijo, po pridobitvi pravnomočnih odločb pa bodo sledili odkupi in podpis sporazuma o sofinanciranju. Kdaj naj bi se gradnja začela, niso odgovorili.

Čakajo na prenovo knjižnice

V Kamniku v letošnjem letu načrtujejo težko pričakovano energetska sanacijo in prenovo prostorov knjižnice, ki bo tako bolj prilagojena potrebam sodobnega časa.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Kot pravijo na kamniški občinski upravi, je cilj prenove predvsem nova razporeditev programov knjižnice, ki spreminja današnjo programsko zasnovo v sodobno, pregledno in privlačno okolje za izobraževanje, preživljanje prostega časa in organizacijo manjših kulturnih dogodkov.

Poleg tega se v knjižnici srečujejo tudi s prostorsko stisko. »Potrebe, ki narokujejo prenovo in razširitve, izhajajo iz prostorske stiske, saj zmanjkuje prostora za knjige, prehodi med policami niso primerni za gibalo ovirane, tudi dvorana ni primerna za izvajanje kulturnih dogodkov,« je pojasnila direktorica Knjižnice Franceta Balantiča Breda Podbrežnik Vukmir. »Od gradnje do danes se je spremenila tudi vsebina storitev, čitalnica zaradi digitalne dostopnosti vsebin ni več aktualna, aktualne pa so potrebe po skupinskem učenju v primernih prostorih, ki pa jih knjižnica nima. Predvidena prenova izhaja prav iz teh programskih in vsebinskih okvirov. Tudi zob časa je načel stavbo, ki je tudi zato potrebna obnove,« je še dodala.

S povišanjem strehe nad za zdaj neizkoriščenim delom podstrehe bodo tako v knjižnici dobili prepotrebne dodatne prostore, hkrati pa bodo na novo uredili tudi upravne prostore, preuredili dvorano, oddelka za odrasle in otroke ter čitalnico. Zamenjali bodo tudi vse inštalacije, stavbno pohištvo ter opremo.

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik bo dobila dodatne prostore, objekt pa bo energetska saniran. / Foto: Aleš Senožetnik

Poleg tega bo potekala tudi energetska sanacija kompleksa, v katerem sicer poleg knjižnice delujejo še nekatere druge ustanove. Dela bodo zajemala sanacijo ovoja stavbe, menjava oken, sanacijo ostrešja, kjer bo to potrebno, ter iz-

ocena vrednosti investicije. Na kamniški občinski upravi se sicer za projekt energetske sanacije nadejajo okoli 147 tisoč evrov nepovratnih sredstev s projekta ELENA, s katerim se sofinancira izdelava projektne dokumentacije za izvedbo

kakšnem obsegu, pa je odvisno tudi prostorskih možnosti, ki bodo na voljo. »Skupaj z Občino Kamnik bomo poiskali začasno nadomestno rešitev oz. nadomestne prostore, povečali pa bomo obratovanje krajevnih knjižnic. Glede na možnosti nadomestnega prostora bomo načrtovali tudi dodatne dejavnosti, kot so prireditve, pravljicne ure in izobraževalne storitve (npr. računalniški tečajji) in bibliopedagoške dejavnosti. Če prostorskih možnosti ne bo, bodo te dejavnosti okrnjene,« je pojasnila Breda Podbrežnik Vukmir, ki sicer dodaja, da veliko dejavnosti izvajajo tudi zunaj knjižničnih prostorov – in te bodo nemoteno potekale tudi v prihodnje. »Bistveno je, da bo izposoja omogočena, pa čeprav mogoče v posebnih pogojih,« je dodala.

Začetek del je predviden jeseni, končala pa naj bi se prihodnjo jesen. Približno leto dni bo torej gradnja vplivala tudi na dejavnosti, ki potekajo v stavbi.

gradnjo sončne elektrarne na strehi objekta.

Občina je v proračunu za letošnje leto za investicijo predvidela slabih 988 tisoč evrov, prihodnje leto pa še dodatnega 1,6 milijona evrov. Trenutno so sicer še v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja, sledi pa še izdelava preostale dokumentacije s popisom del. Takrat bo znana tudi projektantska

energetske sanacije javnih stavb in izgradnjo sončnih elektrarn.

Začetek del je predviden jeseni, končala pa naj bi se prihodnjo jesen. Približno leto dni bo torej gradnja vplivala tudi na dejavnosti, ki potekajo v stavbi.

V knjižnici bodo dejavnosti organizirali tako, da bodo imeli uporabniki dostop do gradiv in drugih storitev, v

Tudi v Medvodah izposoja koles

Do konca aprila je predvidena vzpostavitev prvih treh postajališč s sedmimi električnimi kolesi.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Medvode – Medvode so bile izbrane za pilotno območje projekta SmartMOVE: Pametne rešitve za trajnostno mobilnost, ki se ukvarja z izzivi mobilnosti v Ljubljani in okolici. Eden od ukrepov je vzpostavitev javne izposoje električnih koles v izbrani občini. Do konca aprila je predvidena ureitev treh postajališč, na katerih bo na voljo skupno sedem e-koles. Projekt partnerji – vodilni je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije – so izbrali sistem NomaGo Bikes, ki bo združljiv s

sistemom v sosednjih občinah ljubljanske regije in s platformo enotne mestne kartice Urbana.

Novost bodo v prvi fazi vzpostavili v središču medvoške občine, kasneje pa je v načrtu širitev sistema. V občinski upravi so ob tem napovedali financiranje dodatne postaje ter nakup še treh e-koles. Ocenjujejo, da bo pridobitev idealna za opravljanje krajših poti po Medvodah in med naselji, hkrati pa prinaša možnost za večmodalno trajnostno mobilnost. Občane že v kratkem nameravajo povabiti tudi k izbiri imena za sistem izposoje koles.

Srečanje s predstavniki klicnega centra

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V sredo ob 15. uri bo v Samostanu Mekinj (Poljčeva pot 10, 1241 Kamnik) potekalo srečanje predstavnikov Občine Kamnik in Klicnega centra 114 za obnovo po poplavih. Kot je znano, je bila kamniška občina med najbolj prizadetimi v lanskih vremenskih ujmah, sanacija škode pa še vedno poteka. Na kamniški občinski upravi tako vabijo vse občane, ki so v poplavih utrpeli škodo oz. imajo

vprašanja ali težave, da se sestanku pridružijo. Kot so sporočili, se bodo srečali v neposrednem pogovoru s predstavniki državnega klicnega centra na čelu z Andrejem Šterom. Sogovorniki bodo predstavili aktualne informacije v zvezi z izplačilom akontacij in popisano škodo, nudenjem pomoči in drugimi oblikami asistenc po poplavih. Prav tako bodo občani lahko s predstavniki klicnega centra opravili pogovor na osebni ravni.

Številni občani kamniške občine so ob avgustovskih poplavih utrpeli škodo. / Foto: Aleš Senožetnik

Izstop iz razvojne agencije zadržali

Kljub drugačnim napovedim župana Marka Gasserja Občina Železniki za zdaj ostaja v Razvojni agenciji Sora. V teku je postopek izbire novega direktorja agencije.

ANA ŠUBIČ

Železniki – Potem ko so železnikarski občinski svetniki na septembrski seji na županov predlog sprejeli sklep o izstopu Občine Železniki iz Razvojne agencije Sora (RAS) in je župan Marko Gasser napovedal, da bodo postopke skušali izpeljati že do novega leta, pa do tega ni prišlo. Kot je pojasnil Gasser, iz solidarnosti do drugih občin soustanoviteljic RAS (Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane in Žiri) letos tega še ne bodo storili, nadaljnji koraki glede

morebitnega izstopa pa so odvisni predvsem od tega, ali jim bo uspelo postaviti novo vodstvo RAS in kako bo to delovalo.

»Postopek izbire novega direktorja že poteka. Razpis je bil odprt do 27. decembra, menda so se nanj prijavili štiri kandidati,« je povedal Gasser. Dodal je, da bo v nadaljevanju tričlanska komisija, v kateri so v. d. direktorja železnikarske občinske uprave ter direktorici škofjeloške in gorenske občinske uprave, ocenila ustreznost kandidatov, o izboru direktorja

pa bo odločala skupščina oz. lastniki.

Spomnimo: Gasser je na septembrski seji direktorju RAS Gašperju Kleču očital, da RAS ne upošteva ključnih razvojnih ciljev Občine Železniki. Dejal je, da so glede na velike finančne vloške njihove občine v RAS in Lokalno akcijsko skupino (LAS) loškega pogorja koristi izvedenih aktivnosti na njihovem območju premajhne. »Zdaj smo zmanjšali sofinancerstva. Če bo prišlo do vpeljave novega načina dela ter bomo dejansko

imeli vsi lastniki koristi od RAS, ne samo ena občina, ne bomo izstopili. Pričakujemo pa, da bodo na RAS optimizirali delovanje in bolj sledili našim prioriteta,« je poudaril Gasser. Spomnil je še, da sklep občinskega sveta ostaja veljaven in ni časovno omejen, zato lahko do izstopa iz RAS pride kadarkoli. Na septembrski seji občinskega sveta je razkril, da se v primeru izstopa želijo priključiti Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske in Bisofernemu območju Julijske Alpe.

Mobilna enota programa Dora znova v Kamniku

Kamnik – Po dveh letih se je v Kamnik spet vrnila mobilna enota presejalnega programa za raka dojke Dora. Takrat je na presejalno mamografijo prišlo 79 odstotkov vseh povabljenih žensk iz občine Kamnik, 99 žensk so zaradi sprememb na mamografiji povabili na Onkološki inštitut Ljubljana na dodatne preiskave, s katerimi so raka dojke potrdili pri 16 ženskah. Tokrat bodo na presejalno mamografijo skupno povabili okoli 3.700 žensk med 50. in 69. letom starosti iz občine Kamnik. Mobilna enota bo do maja letos stala ob Domu kulture v Kamniku. Ženske bodo iz programa Dora približno tri tedne pred terminom presejalne mamografije prejele osebno vabilo na naslov stalnega prebivališča. Če jim termin ne ustreza, se lahko prenaročijo po elektronski pošti (dora@onko-i.si) ali pokličejo na brezplačno telefonsko številko 080 27 28, in sicer vsak delavnik med 9. in 12. uro.

Na podbreški velikanki

Letos je šlo za t. i. evropsko prvenstvo v smučarskih skokih na 35-metrski podbreški skakalnici. Vsak tekmovalci si je namreč ob prijavi izbral evropsko državo, za katero je skakal.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Z legendarnimi smučmi RC Elan, ki jih je podedoval, se je minulo soboto »evropskega prvenstva« v smučarskih skokih v Srednji vasi pri Podbrezjah udeležil Gašper Škrjanec, doma iz Vodice, tokrat pa v barvah latvijske zastave. To je bila namreč država, ki mu je prva prišla na misel. Ljubiteljskega skakalca

smo ujeli tik pred poskusno serijo, zanj pa je navijal štiri-letni sin Jaka, ki pravi, da ne bo skakalec.

Vsi skakalci, 25 jih je bilo, in vsi v opravi za alpsko smučanje so opravili poskusni skok, sledili sta prva in druga serija ter razglasitev prvih treh absolutno, ki so prejeli pokale. Prvi je bil Matija Zelnik (Španija; prvi skok 29 metrov, drugi 32 metrov), drugi Gregor

Klopčič (Malta; 28 in 31 metrov) ter tretji Nejc Orel (Slovenija; 28 in 29 metrov). A tudi prijetno vzdušje je tisto, ki podbreške skoke, ki imajo dolgo brado, naredi posebne. Sodniki so bili domačini, nekdanji skakalci.

Sneg navozili iz cele občine

Priprava 35-metrske skakalnice je bila letos organizacijski zalogaj, ker zima

skopari s snegom. »Smučino smo pripravljali teden dni, veliko snega smo morali navoziti iz cele naklanske občine. Podlaga za današnjo tekmo je bila dobra in je zdržala,« je povedal domačin Urh Mihelič, soorganizator prireditve. Tekmovalcem in gledalcem je pozdravne besede v imenu občine Naklo namenil podžupan Primož Povše, tudi predsednik Športnega društva (ŠD) Naklo. »Glavni organizator je bil letos ŠD Naklo skupaj z Urhom Miheličem in njegovimi kolegi. Urh je kot soorganizator mnogih tekem uvidel, da je treba nekaj spremeniti. ŠD Naklo pa je pristopilo, ker je pomembno, da se povezujemo.«

Udeležba je preseгла meje Gorenjske

Med tekmovalci je bil domačin, eden od soorganizatorjev Miha Finžgar, ki je tekmoval pod črnogorsko zastavo. »V dneh, ko je močno snežilo, sem lahko še malo treniral, zadnji teden pred tekmo pa smo imeli v rokah samo še lopate, da smo pripravili smučino. Kakšne posebne treme pred tekmo nisem imel, tisto v športu, kar

Urh Mihelič in Primož Povše / Foto: Gorazd Kavčič

je malo adrenalinskega, mi je všeč.«

Rok Klopčič iz Žiž, naselja v občini Domžale, je povedal, da so včasih več hodili na skoke, ker je bilo tudi več teh tekem. Ker pa smo že omenili pregovorno podbreško odlično vzdušje, se je malo pošalil: »Za evropsko državo, ki jo predstavljam, sem izbral Ciper. Tam imam nekaj denarja, tam sem prijavljen.« (smeh) Enajstletni Lovro Resman iz Zgornje Dobrave, ki je tekmoval za Slovenijo, smučarske skoke trenira. Lani je v Srednji vasi pri Podbrezjah, kjer so imeli skoke na 25-metrski skakalnici, že tekmoval, tudi letos je bil s svojimi dolžinami na večji skakalnici zadovoljen, pohvalil je organizacijo. Pomešali smo se še med navijače, srečali družino Lokatelj iz Podbrezj. »Da vidimo, kakšna je podbreška tradicija,« so dejali.

Skoki z ugledno tradicijo

Kot je pojasnil predsednik TVD Partizan Podbrezje Jernej Jeglič, zgodovina podbreške skakalnice sega daleč nazaj, saj je lani minilo devetdeset let od prve izgradnje, ki so jo ob pomoči inženirja Stanka Bloudka izvedli na pobudo Albina Novšaka. Ta 25-metrski ponos domačinov je bil v letu 1947 obnovljen, z leti pa je za podbreške skakalce skakalnica postala prejemajna. Podaljšali so jo za deset metrov, ob njej postavili še novo, 25-metrsko skakalnico, za načrte in nadzor nad gradnjo pa je skrbel Klemen Kobal, takrat tudi skakalec kranjskega Triglava. Tradicijo so pa skoraj tridesetih letih premora lani znova obudili, aktualni organizatorji pa pravijo, da se za prihodnost podbreških skokov ni bati. Četudi bo treba sneg uvoziti.

Ljubiteljski skakalci so navdušili. / Foto: Gorazd Kavčič

Religije sooblikujejo človeško družbo

Rotary klub Tržič Naklo je minuli teden v Pollakovi kajži Tržiškega muzeja pripravil dan odprtih vrat, ki so ga dopolnili s predavanjem dr. Blaža Jezerška o treh svetovnih monoteizmih – judovstvu, krščanstvu in islamu.

NIKA TOPORIŠ

Tržič – Dr. Blaž Jezeršek je zadnjih dvanajst let župnik v župniji Pirniče. V preteklosti je opravljal že službo osebnega tajnika ljubljanskega nadškofa ter kasneje kardinala prefekta kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega delovanja v Vatikanu. V zadnjih letih se veliko posveča pastoralni dejavnosti, ki vključuje tudi delo sodnika pri Metropolitanskem cerkvenem sodišču in vodenje postopka za beatifikacijo božjega služabnika nadškofa Antona Vovka. Predavanje je bilo posvečeno razumevanju začetkov treh svetovnih monoteizmov ter njihovih razlik, dr. Jezeršek, ki je zadnja tri leta tudi član zbora svetovalcev ljubljanskega nadškofa ter tajnik duhovniškega sveta Nadškofije Ljubljana, pa je veliko pozornosti namenil tudi svetim knjigam ter njihovim pravilom.

Ponekod je merilo ljubezen, drugod pravila

Predavatelj je rotarijce ter druge obiskovalce sprva popeljal v zibelko civilizacije, Mezopotamijo, kjer se je vse skupaj pravzaprav začelo. »Vedno bolj kompleksen sistem organizacije človeških odnosov je zahteval vedno več administracije. S povezovanjem mest v mestne države pa je prišlo tudi do združevanja različnih božanstev,« je uvodoma pojasnil dr. Jezeršek. Komuniciranje z bogom oz. bogovi je pri prvih ljudstvih temeljilo

predvsem na posameznih interpretacijah. »Vzhodni narodi so imeli kar tendenco, da so s proučevanjem raznih nenavadnih pojavov sklepali na določene dogodke.« Kot je pojasnil predavatelj, je oče judovstva, Abraham, za razliko od Mezopotamcev menil, da bogovi aktivno soustvarjajo zgodovino ter s človekom vstopajo v dialog. »Če so bili mezopotamski bogovi pasivno posebljene določenih naravnih procesov, je Abrahamov Bog živi Bog. Božja sporočila so v judovstvu zakodirana v dejanja, njegova govorica pa ni

več stvar interpretacije, temveč razuma,« je dejal dr. Jezeršek. Judovstvo temelji na osnovnih zapovedih, ki jih je Mojzesu predal Bog – skupaj sestavljajo Postavo ali Toro. Kot je pojasnil predavatelj, je bil zapis pravil nujen, saj so ljudje doumeli vzročno povezavo med dejanji in posledicami. »Pojavila se je potreba, da bi našteali, katera dejanja predstavljajo blagoslov in katera kazen. Judje v svoji Postavi poznajo 613 predpisov in v ozadju je bila želja, da bi ljudem olajšali napor ugotavljanja, kaj je prav in kaj ne.« Tudi v islamu se ljubezen do boga kaže skozi upoštevanje pravil. »Za muslimane je Koran božja vizija idealnega sveta. S Koranom se Alah podarja človeku in zanje je to bog sam. V krščanstvu je to evharistija.« Dr. Jezeršek je poudaril, da se krščanstvo od judovstva in islama razlikuje predvsem po tem, da je kriterij sodbe ljubezen, pri prvih dveh monoteizmih

Dr. Blaž Jezeršek je orisal temelje treh najpomembnejših monoteizmov, njihove značilnosti in razlike. / Foto: Gorazd Kavčič

pa upoštevanje pravil. »Vsi monoteizmi poznajo to in onstranstvo. V islamu denimo je kriterij za pekel povezan z odnosom do predpisov, in ne do ljudi,« je povedal predavatelj.

Religije osmišljajo

Kot ključno sporočilo predavanja je dr. Jezeršek poudaril, da so religije odgovor na človekove težnje po osmišljanju življenja. »Vsaka na svoj način poskuša razložiti človekovo vlogo v vesolju, njegovo mesto in smisel. Ene na bolj posrečen, druge na nekoliko manj posrečen način. S temi odgovori pa religije sooblikujejo človeško kulturo, načine našega

delovanja in človeških odnosov, zato so pomemben dejavnik v življenju sleherne družbe.« Dodal je še, da so konflikti, ki smo jim priča dandanes, posledica zlorab religij. »Če podam primer Izraela in vojne s Palestinci. Goljat je bil Filistejec, to so predhodniki današnjih Palestincev, in David je premagal Goljata s fračo in kamnom. Danes so Goljat v resnici Izraelci, ki so nekako pozabili na svojo zgodovino, na katero so sicer zelo ponosni,« je dejal dr. Jezeršek in poudaril, da če smo pristni in izpovedovanju svoje religije in odprti tudi do sporočil drugih, si v medsebojnem dialogu lahko še ogromno podarimo.

Rotary klub Tržič Naklo je v minulem rotarijskem letu podaril tri tisoč evrov za družino Pirc, izpeljali so dobrodelno dražbo slaščic, miklavževali s starostniki v tržiškem in nakelskem domu starejših, podprli medicinsko odpravo študentov, podarili nakupovalne bone za projekt Starejši za starejše, ponujajo štipendije, do zdaj so postavili že dvajset defibrilatorjev, pripravili prikaz temeljnih postopkov oživljanja ...

Druženje pomembnejše od tekmovanja

Pot do prizorišča na Rudnem polju je minulo soboto vodila med zasneženimi smrekami, skoznje so pronicali sončni žarki. Tekška arena se je kopala v skorajda pomladanskem soncu. Vzdušje na 31. Smučarskem teku gospodarstvenikov, diplomatov in politikov je bilo tako izjemno dobro.

KLARA MRAK

Rudno polje – Na teku, ki ga je že 31. organiziralo Športno društvo Strelica, je razpoloženje tistih, ki tekmujejo, in tudi tistih, ki ga organizirajo, vedno zelo prešerno. Kot nam je povedal direktor tekmovanja Klemen Grašič, je letos teklo šestdeset tekmovalcev in tekmovalk, skupno pa je pri organizaciji sodelovalo skoraj dvesto ljudi. »Pri izvedbi tekmovanja sodeluje cela družina Grašič in še kup naših prijateljev. Moram poudariti, da brez gospodarstvenikov tega srečanja ne bi bilo, saj so oni tisti, ki nam pomagajo tako finančno kot materialno. Tudi letos smo bili dobrodelni. Pomagali smo dvema družinama iz policijskih vrst, ki sta bili oškodovani v lanskih poplavih. Podjetje BSH jima je podarilo pralna stroja Bosch.«

Dobra družba in pozitivna energija

Med pripravami na tekmo smo ujeli dobro razpoloženo skupinico, za katero se je izkazalo, da prihaja z več koncev Slovenije. Bojan Luskovec, nekdanji predsednik uprave Elektra Gorenjska, nam je povedal, da je tu že najmanj desetič. »Vedno znova me razveseli prizadevnost organizatorjev, ki čudovito pripravijo to smučarsko doživetje. Udeleženci so dobre volje, smo kar precej ista družina, vsako leto pa se nam pridružijo še novi obrazi. Morda je bilo v nekem obdobju udeležencev nekaj manj, zdaj pa jih je spet vse več in tek pridobiva pomen in priljubljenost,« je povedal Luskovec, ki sicer rad teče na smučeh tudi v Ratečah in na Jezerskem, kadar v domači Škofji Loki ni zadosti snega. Dobro razpoložen je bil tudi Ljubljčan Blaž Košorok,

pomočnik direktorja v Elesu, iz Novega mesta pa sta se pripeljala Gregor Božič in Breda Vovko. »Tu je super, dobro vzdušje, družba, sama pozitivna energija,« je povedala Vovkova, Božič pa je povzel besede Vinka Grašiča, ki sodeluje pri organizaciji dogodka že od vsega začetka: »Važno je, da greš prvi krog na vso moč, naslednjega pa, kolikor duša da. To nam je gospod Vinko svetoval že pred 15 leti, midva se tega vsako leto drživa,« je bil pred tekmovanjem dobro razpoložen Gregor Božič. Politik Lojze Peterle je v vseh letih tekmovanj na Rudnem polju manjkal samo enkrat. »Tu ne debatiramo o politiki, ne sklepamo poslov, veselimo se, da se srečamo, se poveselimo, tu polarizacija 'ne prime', pustimo jo pod tisoč metri. Proga je bila super, ogromno je bilo tudi gledalcev, ki so nas bodrili na vsakem

ovinku. Vsi vidiki so bili odlično pokriti, tako da Strelica ve, kako je treba.« Glasba Gajst'n banda pa je privedi-tvi dodala piko na i.

Pomembno je sodelovati, ne zmagati

Olimpijski moto je veljal tudi na 31. druženju na Pokljuki. Pa vendar so nekateri petkilometrsko progo premagali hitreje, drugi malce počasneje. V kategoriji politikov in diplomatov do petdeset let je najboljši čas dosegel škofjeloški župan Tine Radinja, drugi je bil Gašper Kresnik z ameriškega veleposlaništva, tretji Marko Rakovec z zunanjega ministrstva. V isti kategoriji nad petdeset let je zmagal Tone Jagodic iz Olimpijskega komiteja Slovenije, drugi je bil poslanec Borut Sajovic, tretji pa radovljjski župan Ciril Globočnik. Najboljša ženska v kategoriji politikov in diplomatov do petdeset

Blaž Košorok iz Elesa, Bojan Luskovec, nekdanji predsednik uprave Elektra Gorenjska, ter Novomeščana Breda Vovko in Gregor Božič v družbi očeta tekmovanja Vinka Grašiča

/ Foto: Klara Mrak

V čakanju na start ... / Foto: Klara Mrak

Pri organizaciji pomaga tudi podmladek družine Grašič. Na fotografiji sta Klemen in Nina s hčerkama Gajo in Lano.

/ Foto: Klara Mrak

Sin Klemen in oče Vinko Grašič iz ŠD Strelica, ki že vrsto let z gledno pripravljata tekmovanje na Rudnem polju, v družbi direktorja ZD Bled Leopolda Zonika / Foto: Klara Mrak

let je bila Nataša Rakovec z zunanjega ministrstva, bila je tretja, nad petdeset let pa je zmagala Gabriela Borc Smolič s kmetijskega ministrstva. Med gospodarstveniki do petdeset let je zmagal Tone Pekolj, direktor

podjetja Alfi PE, nad petdeset let pa vodja projektne pisarne v podjetju Iskra Mehanizmi Matej Ažbe. Eva Štravs Podlogar, direktorica Razvojnne agencije Zgornje Gorenjske, pa je slavila pri ženskah.

Pet desetletij Osnovne šole Bistrica

Osnovna šola Bistrica je minuli teden zaznamovala petdesetletnico delovanja. Slavnostni jubilej so obogatili s pestrim programom, ki je dodobra orisal pet desetletij šolskega življenja.

NIKA TOPORIŠ

Tržič – Odprtje OŠ Bistrica, ki se je nekdanje imenovala OŠ heroja Bračiča, je potekalo 14. oktobra 1973, prve učence in učitelje pa sprejela nekoliko kasneje, 4. februarja 1974. Včasih je imela šola tudi dve podružnici – v Kovorju in Lešah, vendar se je slednja zaradi premajhnega števila učencev zaprla. »Ozira se nazaj ugotavljam, da sem kot učenka preživela najlepša otroška leta, leta prijateljstva, ki so trdna še danes, leta razposajenosti in igrivosti, radovednosti in preizkušanja, izzivov in

Eva Moškon in pevski zbor OŠ Bistrica sta poskrbela za prešerno vzdušje. / Foto: Gorazd Kavčič

sprememb,« je dejala ravnateljica šole Dina Pintarič in ob tem dodala, da je iz OŠ Bistrica v svet zrelosti odšlo življenje naproti že petdeset generacij, katerih srca so utripala v bistriških šolskih klopih. »V vseh teh letih se je nabralo veliko spominov, izkušenj in uspehov. Verjamem, da smo pri vzgoji in širjenju znanja uspešni tudi zato, ker uresničujemo cilje skupaj z učenci, starši in ljudmi iz našega kraja,« je še poudarila.

Program petdesetega rojstnega dne šole so obogatili tudi nekdanji učenci. Nastopil je tržiški raper Jošt Tadvan Urbanc, ki ga javnost bolje pozna pod imenom Joe Joe, skupaj s šolskim pevskim zborom je prepevala Eva Moškon, na odru se je zavrtela starejša otroška skupina Folklorne skupine Karavanke, manjkal ni niti Plesni studio

Špela, prišle so ljudske pevke FS Karavanke, za pravo orkestralno zabavo pa je poskrbel Nejc Bečan skupaj z nekaterimi drugimi nekdanjimi učenci. Dogodka so se udeležili tudi nekdanji učitelji in vodstvo šole, svoje misli pa sta ob jubileju delila tudi predstojnica kranjske enote Zavoda RS za šolstvo Doris Kužel ter tržiški župan Peter Miklič. Slednji je denimo dejal, da se je v vseh teh letih mnogo stvari spremenilo, vrednote, ki jih učitelji zasledujejo, pa ostajajo enake. »Na najboljši način pospremiti odraščajoče otroke v življenje. Osnovna šola nudi prostor, kjer se razvoj začne in krepi,« je poudaril in dodal, da se veseli vsakega prihodnjega obiska, ter šoli zaželel še mnogo let, polnih navdušenja, sodelovanja, drznih idej in nepopustljivosti pri zagovarjanju pravih vrednot.

Večer o Hinku Smrekarju

Tema Maistrovega večera v Rojstni hiši Rudolfa Maistra bo Hinko Smrekar in njegov protostrip Črnovojnik. Predaval bo ddr. Damir Globočnik.

IGOR KAVČIČ

Kamnik – Jutri, v sredo, 31. januarja, ob 18. uri bo v Rojstni hiši Rudolfa Maistra predavanje ddr. Damirja Globočnika o karikaturnistu, ilustratorju, risarju, grafiku in slikarju Henriku (Hinku) Smrekarju (1883–1942). Leta 1919 je pri Založništvu Umetniška propaganda izdal litografirano, z roko pisano bogato ilustrirano knjižico Henrik Smrekar – črnovojnik. V knjižici, ki je vzbudila veliko zanimanje, opisuje lastne dogodivščine iz let 1915 in 1916. Na začetku leta 1915 je bil namreč vpoklican k vojakom. Odločil se je, da se bo vojaške suknje skušal rešiti.

Naposled se mu je to posrečilo. Do novembra 1915 je dobil dopust. Toda anonimna ovadba cesarju vdane ga domoljuba ga je zaznamovala kot srbofila in rusofila. Dne 4. avgusta 1915 so ga aretirali. Najprej je bil interniran v zaporih na ljubljanski policiji in na ljubljanskem gradu, od tam pa so ga poslali v različna tabornišča. Iz bolniškega okrevališča v Žajfingu/Scheiflingu pri Judenburgu pa so ga poslali v garnizijsko bolnico v Gradec. Na tamkajšnji opazovalnici za duševne bolne se je uspešno izdajal na norca, tako da so ga naposled črtali z vojaških list. Sredi aprila 1916 se je vrnil v Ljubljano.

Pesmi iz domačega predala

Duplje – Kulturno-umetniško društvo Triglav Duplje vabi v nedeljo, 4. februarja, ob 18. uri v dvorano gasilskega doma v Zgornjih Dupljah na literarno prireditev Pesmi iz domačega predala. Po triletnem prisilnem premoru zaradi covida-19 bodo mojstri besede iz domače občine pesnili na domovinsko obarvano temo V vsaki domovini oblaki govori drugače. Pred nedeljskim večerom je kulturno društvo literarne ustvarjalce povabilo na dve delavnici. Prepričano je, da bo dupljanska dvorana, tako kot običajno, tudi v nedeljo polna.

Neapelj, Jadran in danes za jutri

Aktualna branja Cankarjeve založbe prinašajo dva romana, zbirko kratkih zgodb, potopis in razmišljanji o pomenu knjige.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Pri Cankarjevi založbi so z zadnjimi knjižnimi izdajami preteklega leta nedvomno stopili v prihodnost. Podprimo torej uvodne besede s predstavitvijo nekaj aktualnih branj. Trenutnemu dogajanju na slovenskem političnem parketu je na kožo pisan roman Vse ali nič, ki ga podpisuje Anže Voh Boštjic. Gre za avtorjev prvenec in pri nas ne ravno pogost žanr politične srhljivke. V napeti zgodbi sveže diplomirani študent politologije Franjo obupano išče službo, saj se z mamo komaj preživljata. V službo ga vzame Agnes, vplivna figura ene izmed strank v državi. Fant izve nekaj, česar ne bi smel, in kar naenkrat je postavljen pred moralno dilemo, naj to prijavi na policijo ali naj informacijo izkoristi za svoj politični napredek. Hkrati ugotovi, da politika ni

črno-bela, saj se politiki, naj bodo levi ali desni, zasebno brez težav družijo, ideološke igre se gredo zgolj zato, da k svojim strankam priklenejo volivce. Lahko bi dodali – vsaka podobnost s slovensko ali bruseljsko politiko je nalključna.

Prvenec je tudi knjiga kratkih zgodb Neli Filipič Srečni konci, namreč njeno prvo delo za odrasle, saj ima pisateljica za seboj že velik opus knjig za otroke in mladino. »Ko sem bila mlada, sem pisala za odrasle, a nisem imela poguma za objavo, sem ga pa z Levstikovo nagrado dobila za pisanje za otroke in mladino. Zadnja leta so me uredniki opozarjali, da me kliče roman za odrasle. Nekaj zgodb je nastalo hipno v enem dnevu, z nekaterimi sem se ukvarjal dlje. Po letu, dveh sem se vrnila k njim, jih vendarle napisala in pri tem zelo uživala,« pove Neli Filipič.

Srečni konci so zbirka črnohumornih, satiričnih, družbenokritičnih in feminističnih kratkih zgodb, ki prevprašujejo položaj posameznikov, umetnic, starostnikov in starostnic in ženske v sodobni družbi. Zgodbe secirajo naše odnose, čustva, položaje in eksistencialne lege. »Na prvi pogled knjiga nima neke rdeče niti, zgodbe so si med seboj zelo različne, so daljša besedila, nekatere zgodbe pa so zelo kratke, s skoraj aforistično poanto,« k zbirki dodaja urednik Aljoša Harlamov. Velja dodati, da ne gre za zgodbe, ki bi jih brali površno, saj v vsaki najdemo kakšen drobec, ki spremeni našo misel z začetka branja.

Tretji namig v prihodnost, recimo letošnjega poletja, je Knjiga o jugu hrvaškega avtorja, Splitčana Jurice Pavičiča. Gre za sodobno antropologijo jadranske obale, zaznav in uvidov prostora in

enodejanka, sestavljena iz dvanajstih samostojnih prizorov. Prvi in zadnji prizor sta okvir osrednji zgodbi ter izstopata iz zgodovinskega konteksta, v katerem se razvije osrednja zgodba Heloize in Abelarda. V osrednji zgodbi nastopijo štirje akterji s štirimi različnimi kombinacijami ženskega in moškega principa.

»Pred nami je opera o demonični ljubezni, ki jo vzdrži samo ženska,« je med drugim dejal libretist Milan Dekleva, ki je pri snovanju komorne opere sodeloval s skladateljem Petrom Kopačem. Skladateljev opus sega predvsem na področje komorne in solistične glasbe, zadnjih nekaj let ustvarja tudi za simfonični orkester. Na svoji ustvarjalni poti išče nove izrazne možnosti, a z že preizkušenim asketsko izbranim zvočnim materialom od pentatonike, kromatične in celotonske lestvice do arhaičnih modusov in z modificiranimi ustaljenimi oblikami, kot je sonatna ali pa variacijska. Dolgoletni ravnatelj Glasbene šole Škofja Loka, pred tem pa pedagog na različnih ravneh glasbenega izobraževanja,

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Opera noviteta dveh priznanih slovenskih ustvarjalcev, libretista Milana Dekleve in skladatelja Petra Kopača, osvetljuje življenje francoskega srednjeveškega sholastičnega filozofa, učitelja, teologa, skladatelja in pesnika Petra Abelarda (1079–1142) in njegove življenjske sopotnice Héloïse d'Argenteuil – nune, filozofinje, pisateljice, učenjakinje in opatinje. Zgodbo o Heloizi (in Abelardu) oživijo štirje pevci in Komorni ansambel Slovenskega komornega glasbenega gledališča.

Abelard je v svojih delih zaslovel s konceptualističnim in etičnim pogledom na svet in srednjeveško družbo. V smislu konceptualizma kot poudarjanja misli in idej skozi izkušnje posameznika ter etike kot filozofske discipline, ki se ukvarja s problemom moralnega oziroma nemoralnega, je skladatelj Peter Kopač razumel Abelardovo pojmovanje njegovega sveta ter ga v sodobni minimalistični operni obliki zvočno posredoval današnjemu času in družbi.

Komorna opera o srednjeveškem filozofu Abelardu je

Opera Petra Kopača

V produkciji Slovenskega komornega glasbenega gledališča in Cankarjevega doma so premierno izvedli opero Heloiza (in Abelard). Glasbo zanjo je napisal Škofjeločan Peter Kopač, libreto pa Milan Dekleva.

Peter Kopač / Foto: arhiv Cankarjevega doma

po upokojitvi veliko ustvarja predvsem glasbo za orkester, med drugim sta to Koncert za orgle in orkester (2019), Simfonija (2021).

Operno noviteto je režirala Eva Hribnik, v glavnih vlogah pa nastopata sopranistka Katja Konvalinka kot Heloiza in tenorist Edvard Strah kot Abelard. Na odru

se jima pridružita še baritonist Darko Vidic (sv. Bernard) in basbaritonist Janko Volčanšek (Peter Častiljivi). Za scenografijo je poskrbel Jaro Ješe, kostumi pa so delo Anjane Pavlič. Komornemu ansamblu Slovenskega komornega glasbenega gledališča je dirigirala Jelena Susnick.

zdaj pa je na voljo še roman Nadležna ljubezen, prvi, ki ga je avtorica napisala pod psevdonimom. Po materini skrivnostni smrti z utopitvijo, ki je sledila seriji čudnih telefonskih klicev, se njena najstarejša hči, 45-letna Delia, vrne v rodni in prezirani Neapelj. Tam začne razkrivati v otroštvu potlačeno resnico o svoji družini ... Kot je povedala prevajalka Daša Perme Jurjavčič, je slog avtorice lasten, prav tako gre za njene značilne teme odnosov v družini, je pa zgodba psihološka srhljivka. Film, ki je bil posnet po knjigi, sodi med trilerje.

Knjiga s pomenljivim naslovom Je to knjiga? je

skupno delo dveh avtorjev, poznavalcev in profesorjev založništva, Mihe Kovača in Angusa Phillipa (njegov del knjige je prevedel Jaka Gerčar), z univerz v Ljubljani in Oxfordu. »Branje je tisto, kar knjigo dela za poseben medij, saj je edini, ki nas sili v daljše poglobljeno branje in je eden najpomembnejših vstopov skozi vrata znanja,« je prepričan Kovač. Avtorja v knjigi analizirata družbeno paradigmo, v kateri knjiga izgublja status privilegirane medija znanja, hkrati pa pokažeta, kaj vse izgubimo, če se kot družba in posamezniki odpovemo branju knjižnih vsebin. Torej?

Plezanje je zelo priljubljeno

Skoraj štiristo mladih športnih plezalk in plezalcev se je na novi plezalni steni v Škofji Loki minuli konec tedna pomerilo na balvanski tekmi, ki jo je Plezalni klub Škofja Loka pripravil prvič.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Leto in pol ima Plezalni klub Škofja Loka nove prostore s plezalnimi stenami v prostorih ob Ljudski univerzi v nekdanji škofjeloški vojašnici, minulo soboto in nedeljo pa so tam pripravili prvo večje tekmovanje, tekme Zahodne lige v balvanih.

Tekmovanje je bilo predvideno za vse mlade kategorije, zaradi velikega zanimanja pa so morali tekmi kadetinj in kadetov celo odpovedati. »Koordinator Zahodne lige Domen Kolenko je že pred časom potarjal, da v Zahodni ligi primanjkuje balvanskih tekem. Tako smo zdaj, ko smo se že ustalili v našem novem plezalnem centru, sklenili, da pripravimo balvansko tekmo. Je kar precej gneče, saj nas je presenetilo, da se je prijavilo kar 390 tekmovalk in tekmovalcev. Na žalost smo morali tekmi kadetov in kadetinj zato odpovedati, saj spored poteka oba dneva od jutra do večera in se nam časovno ne bi izšlo,« je pojasnil predsednik Plezalnega kluba Škofja Loka Sergej Epih.

Še večje zanimanje je za tekme v težavnostnem plezanju, saj je bilo v januarju pravo tekmovanje v tem letu

Mlade plezalk in plezalci so v novem plezalnem centru v Škofji Loki prvič tekmovali na balvanski tekmi. / Foto: Vilma Stanovnik

v Šenčurju in so morali spored razdeliti na kar dva konca tedna.

»Dejstvo je, da je plezanje postalo olimpijski šport. V Parizu bodo podelili že dva kompleta odličij, v Tokiu so bila le odličja v kombinaciji. Seveda je priljubljenost narasla z uspehi Janje Garnbret, prav tako pa je pomembno, da se je izboljšala infrastruktura. Šport je postal prepoznaven kot varen, vedno več je tudi trenerjev,« je tudi povedal Epih, ki je zadovoljen, da je tudi na Gorenjskem in v Škofji Loki

veliko zanimanja za športno plezanje.

»V našem klubu imamo člane, ki so stari pet let, in tudi rekreativce, ki štejejo več kot sedemdeset let. Veliko je tekmovalcev, prvo ime med vrhunskimi tekmovalci je Martin Bergant. Na tekmi ta konec tedna je med tekmovalci kar 27 članov našega kluba, kar se ni zgodilo še nikoli,« je bil vesel predsednik Epih.

Sicer pa je v najmlajši kategoriji, med mlajšimi cicibankami, zmagala Laura Dijan Luzar (DRPK), med

mlajšimi cicibani pa je bil na najvišji stopnički član kluba organizatorjev Arne Oblak (PK Škofja Loka). Med starejšimi cicibankami je zmagala Naja Šeruga (AO Kranj), med starejšimi cicibani pa Maks Žurman (ŠPO Jesenice). V kategoriji mlajših dečkov je bil najboljši Maj Travnik (ŠPO Jesenice), med mlajšimi deklicami pa je zmagala Ajda Skukan Mlačnik (ŠPO Tržič). Med starejšimi deklicami je bila najboljša Julija Brulec (ŠPD Vizija), med starejšimi dečki pa David Krnec (PK Scena).

tudi s tretjim mestom ekipe v skupnem točkovanju za pokal Slovenije.

Za osvojene pohodniške transverzale v letu 2023 so si posamezniki prislužili naziv bronasti, srebrni, zlati ali diamantni pohodnik. Vseh skupaj je bilo tokrat 169, med njimi 43 otrok do 15. leta starosti. Najpohodnika z največ osvojenimi točkami sta postala Martina Učakar iz Ihana med ženskami in Tomislav Majnarič iz hrvaških Delnic med moškimi. Učakarjeva je zbrala rekordnih 4100 točk, s čimer je bila absolutno najuspešnejša.

Kot je še dodal Kalan, si v društvu želijo h gibanju in športni dejavnosti spodbuditi čim več šolarjev in mladih. V ta namen se že vrsto let trudijo, da bi v občini Šenčur zagotovili osnovno infrastrukturo, kot je kolesarski poligon.

Najpohodnika leta 2023 Martina Učakar in Tomislav Majnarič s šenčurskim županom Cirilom Kozjekom.

/ Foto: arhiv ŠD Bam.Bi

priznanja najbolj izstopajočim posameznikom društva in pohodnikom za osvojene transverzale. Letos sta za odlične dosežke v kolesarski

sezoni priznanji za najkolesarja oziroma kolesarko prejela Dare Reven iz Dupelj in Jožica Anžel iz Škofje Loke. Društvo se lahko pohvali

Naši so najboljši letalci na svetu

VILMA STANOVNIK

Kranj – Svetovna prvenstva v poletih so za naše smučarske letalce vsako leto nekaj posebnega. Tudi letos je bilo tako, saj so v Kulmu nastopi-

tako Lovro Kos kot brata Domen in Peter Prevc ter nazadnje še Timi Zajc nastopili odlično ter v boju za nov naslov ekipnih svetovnih prvakov premagali Avstrijce in Nemce, ki so z velikim za-

Timi Zajc, Domen Prevc, Peter Prevc in Lovro Kos so se veselili novega naslova svetovnih prvakov. / Foto: Sloski

li kot aktualni svetovni prvaki iz Vikersunda, to slavo pa so želi ohraniti.

Na petkovi in sobotni tekmi za posameznike, ko je na koncu zmagal avstrijski šampion Stefan Kraft pred Nemcem Andreasom Wellingerjem, je v vetrovni loteriji tretje mesto in bronasto odličje osvojil Timi Zajc. S petim mestom se je izkazal Lovro Kos, Domen Prevc je bil 14., Peter Prevc pa je, tudi po smoli z vetrom, osvojil 26. mesto.

So pa naši letalci navdušili na nedeljski tekmi, ko so

ostankom osvojili drugo in tretje mesto.

»Zmaga, odličen rezultat! Več nam ni treba govoriti. Do konca je bilo napeto in zadovoljen sem, da smo zdržali pritisk,« je povedal najizkušenejši v naši ekipi, Peter Prevc.

»Res sem vesel, da je fantom uspelo ubraniti naslov, kar se ne zgodi velikokrat. Vedeli so, da so sposobni zmage, in mogoče jih je tudi to držalo pokonci,« je po tekmi med drugim povedal glavni trener Robert Hrgota.

Bam.Bi praznuje petindvajset let

Športno društvo Bam.Bi iz Trboj že petindvajset let združuje rekreativno in tekmovalno misleče, športa in druženja željne ljudi. V društvu je trenutno evidentiranih 598 članov, aktivno pa se jih udelejuje 366.

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Aktivnosti Športnega društva (ŠD) Bam.Bi segajo na področje kolesarstva in pohodništva. V Voklem vsako leto organizirajo kolesarsko dirko za Krompirjev pokal, ki šteje za pokal Slovenije v kategorijah amaterjev, ter kolesarski vzpon za kralja in kraljico Krvavca. »V pokalu Slovenije so Bam.Bijevi kolesarji zelo prepoznavni, saj so ekipno vedno pri vrhu, prav tako je med posamezniki z naslovi državnih in pokalnih prvakov vselej bera zelo bogata,« je pojasnil predsednik društva Aleš Kalan. Bam.Bi že 23 let pripravlja tudi pohodniško transverzalo, ki vsako leto pomeni nov izziv v obliki nabiranja točk za osvojene vrhove.

Sezono aktivnosti zaključijo s tradicionalnim letnim srečanjem v Domu krajanov Šenčur, kjer podelijo

Najpohodnika leta 2023 Martina Učakar in Tomislav Majnarič s šenčurskim županom Cirilom Kozjekom.

/ Foto: arhiv ŠD Bam.Bi

priznanja najbolj izstopajočim posameznikom društva in pohodnikom za osvojene transverzale. Letos sta za odlične dosežke v kolesarski

sezoni priznanji za najkolesarja oziroma kolesarko prejela Dare Reven iz Dupelj in Jožica Anžel iz Škofje Loke. Društvo se lahko pohvali

Rokometaši šesti v Evropi

VILMA STANOVNIK

Kranj – Slovenska moška rokometna reprezentanca je na evropskem prvenstvu v Nemčiji zasedla končno šesto mesto, svetovni prvaki pa so postali Francozi.

Varovanci selektorja Uroša Zormana so v obračunu za peto mesto v Kölnu tesno izgubili proti Madžarski z 22 : 23 (13 : 12), sicer pa so med evropsko elito dosegli pet zmag in doživeli tri poraze. V prvem delu so v Berlinu porvrti premagali Ferske otoke (32 : 29), Poljsko (32 : 25) in Norveško (28 : 27). Drugi del v Hamburgu so začeli z dvema porazoma – proti Švedski (22 : 28) in Portugalski (30 : 33), nato pa so premagali Nizozemsko (37 : 34) ter Dansko (28 : 25) in si obremiju Portugalcev v zadnjem krogu zagotovili tekmo za peto mesto z Madžari.

Z uvrstitvijo v končnico v Kölnu so potrdili mesto v

kvalifikacijah za olimpijski Pariz skozi evropsko prvenstvo. Slovenci se bodo v kvalifikacijah uvodoma 14. marca pomerili s Španci. Sledil bo dvoboj z Brazilijo (15. ali 16. marca), za konec jih 17. marca čaka še tekma z Bahrajnom. Na olimpijske igre bosta napredovali dve najboljši reprezentanci. Prizorišče turnirja in točni termini še niso znani.

Znano pa je že, da se bo naša rokometna reprezentanca v kvalifikacijah za nastop na naslednjem svetovnem prvenstvu pomerila s Švico. Tekmovanje bodo januarja prihodnje leto gostile Norveška, Danska in Hrvaška. Prva kvalifikacijska tekma bo 8. ali 9. maja na sporedu v Sloveniji, povratna pa 11. ali 12. maja v gosteh. Na svetovno prvenstvo se bo uvrstila reprezentanca, ki bo v seštevku obeh tekem imela boljšo razliko med danimi in prejetimi zadetki.

PLANINSKI IZLET: ZECHNERHÖHE (2187 M N. M.)

Zimska idila nikoli ne razočara

Dvatisočak v Nockbergih v Avstriji. Pred 14 dnevi je v tem delu pihal močan veter. Grebeni in vrhovi so bili spihani in ledeni, ponekod je bilo precej napihanega snega. Lavinsko varen vrh.

JELENA JUSTIN

Danes bomo spet obiskali Nockberge, saj so ti vrhovi kot nalašč za uživanje s krpeljami. Lavinsko so varni, a treba je izbrati pravo linijo vzpona. Če le slepo sledimo sledem, ni nujno, da vodijo na »naš« vrh, in obenem ni nujno, da vodijo po najvarnejši poti. Mi se bomo danes povzpeli na Zechnerhöhe. Če so razmere optimalne, lahko nadaljujemo še po grebenu naprej, vse do vrha Gaipahöhe. Naj omenim, da je v Avstriji uporaba lavinskega trojčka obvezna.

Skozi predor Karavanke se zapeljemo v Avstrijo in se vozimo v smeri Salzburga. Avtocesto zapustimo na izvozu Gmünd, kjer sledimo cesti

proti Innerkremsu. Peljemo skozi do kočje Dr. Josef Mehrl Hütte v kraju Schönfeld, kjer je naše izhodišče. Zadaj za kočjo nas smerokaz usmeri strmo v klanec. V nekaj okljukih smo pri manjšem gozdčku, ob katerem pa nadaljujemo v desno, ko dosežemo poteptano pot, ki jo uporabljajo zaradi smučišča. Pot vzpona praktično poteka po markirani poti, saj se ves čas drži grebena. Vemo, da zimski vzponi v gorah lahko potekajo precej drugače kot poletni, ker se izbirajo varne linije. Po steptani poti, ki je pravzaprav smučišče, se povzpemo do zgornje postaje vlečnice. Kje bomo nadaljevali, je odvisno od razmer. Lahko gremo po grebenu, desno

nad zgornjo postajo, lahko pa po levi strani, po manjši dolinici, ki se višje v okljukih dvigne na greben. Po njem se povzpemo do prvega dvatisočaka. To je Mattehanshöhe (2086 m n. m.). Do sem smo potrebovali približno 1 uro. Že tukaj se nam odpre lep pogled, predvsem pa pogled na pot, ki je še pred nami. Po grebenu sledimo naprej. Nadaljujemo v smeri ograje, jo prestopimo in se ob njej začnemo rahlo spuščati. Še enkrat prečimo ograjo in zavijemo desno, še vedno ob ograji. Kmalu smo pri eni od žičničarskih hišic. Hodimo nad nekdanjim smučiščem Innerkrems, ki že nekaj let ne obratuje več, nekdanje proge so pa idealne za turno smučanje

in krpljanje. Prostrana pobočja, deviška belina so kot raj na zemlji. Ob ograji nadaljujemo, vrh pa že vidimo pred seboj. Tik pod vrhom je zgornja postaja ene od nedeljujočih vlečnic. Odlični orientir. Zgrešiti je ni mogoče. Vrh je videti še precej oddaljen, vmes se še celo malce spustimo, nato pa začnemo zadnji vzpon. Ko dosežemo zgornjo postajo vlečnice, nas do vrha čaka še pet minut zložnega vzpona. Naš drugi dvatisočak je Zechnerhöhe, (2188 m n. m.). Če smo tiho, lahko na tem vrhu opazimo šarmantne belke, ki so v zimskem času popolnoma bele barve.

Razgled nas nagradi. Proti jugu vidimo Königstuhl, Seenock, Grünleitenock,

Pogled na planinsko kočjo Dr. Josef Mehrl Hütte, kjer je izhodišče tokratne ture / Foto: Jelena Justin

Peitlernock in Bärenau-nock, Ochsenriegel, Schilchernoock, Klölingnock, Gaipahöhe, v daljavi se vidijo Visoke Ture, Nizke Ture itd. Značilnost vrhov v Nockbergih je ta, da so pozimi precej spihani, saj je tukaj veter resnično doma.

Zaradi jeklenega konjička, ki nas zvesto čaka, sestopimo po poti vzpona. Varianta je tudi, da po sestopu

z vrha Zechnerhöhe, ko dosežemo nekakšno sedelce malce pred hiško nedeljujoče vlečnice, zavijemo levo in sestopimo v dolino. Naj opozorim, da je sestop strm in zahteven, zato priporočam pot vzpona.

Nadmorska višina: 2192 m
Višinska razlika: 600 m
Trajanje: 4–5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Vrh Zechnerhöhe, s katerega se odpre pogled na sosednji Gaipahöhe, v daljavi pa so že vrhovi Visokih Tur / Foto: Jelena Justin

Pogled na Nizke Ture oz. na del Schladminger Tauern (Schladminške Ture)

/ Foto: Jelena Justin

Kolesarsko potepanje Donava 2023, 1. del

SLAVKO ZUPANC

Pred leti smo se v eni od mojih kolesarskih druščin odločili, da bomo prekosarili Donavsko kolesarsko pot, ki vodi od izvira v Schwarzwald na jugozahodu Nemčije do izliva v Črno morje na meji med Romunijo in Ukrajino. Donava je dolga 2850 kilometrov in je za Volgo druga najdaljša

reka v Evropi. Prvi, nemški del od izvira v mestu Donau-eschingen do mesta Passau na nemško-avstrijski meji v dolžini 585 kilometrov smo prekosarili leta 2019. Zaradi pandemije covida-19 smo kolesarjenje ob Donavi za dve leti prekinili in s kolesom prekrizarili dve lepi slovenski pokrajini, leta 2020 Cerkljansko in leta 2021 Belo krajino. Leta 2022 smo

se vrnili ob Donavo in prekosarili odsek Passau–Budimpešta (737 kilometrov).

Lani smo nadaljevali kolesarjenje ob Donavi od Budimpešte do Beograda. V Budimpešto smo se pripeljali z dvema kombijema in v mestu ostali dva dni ter si ogledali znamenitosti. Mesto se razteza na obeh bregovih Donave in je nastalo z združitvijo nekdanjih samostojnih mest

– Budima (Buda) na desnem bregu, Starega Budima (Óbuda), ki leži severno od njega, in Pešte (Pest) na levem bregu Donave. Na Donavi je tudi več otokov.

Namestili smo se v prijetnem majhnem hotelu v predelu Budim, ki je bil od središča mesta oddaljen šest kilometrov. Prijazna receptorica nam je pojasnila, da je v Budimpešti javni prevoz za državljane Evropske unije, starejše od 65 let, brezplačen. V hotel smo prišli dovolj zgodaj, da smo se lahko že prvi dan podali na ogled znamenitosti. Z mestnim avtobusom smo se najprej zapeljali v središče mesta do bazilike sv. Štefana in nadaljevali z metrojem do Trga junakov (Hősök tere), ki je posvečen tisoči obletnici prihoda Madžarov v Panonsko nizino. Sredi trga stoji 36 metrov visok spomenik s kipom nadangela Gabrijela na vrhu in kipi madžarskih kraljev in

GLASOVA KOLESARJENJA

Budimpešta, nočni pogled na parlament (Országház)

/ Foto: Slavko Zupanc

knezov. Po dobrem madžarskem golažu smo se zvečer vkrcali še na turistično ladjo in se zapeljali po Donavi. Pogled na mogočne stavbe na obeh straneh Donave je bil enkratni, za posebno doživetje pa je poskrbela še polna luna, ki je sijala na čudovito reko. Bili smo navdušeni nad lepim zaključkom prvega dne.

Naslednji dan smo se razdelili v tri skupine. Prva se je najprej priključila

brezplačnemu vodenemu peš ogledu, ki je za turiste organiziran vsak dan in ga vodijo profesionalni vodniki. Po vodenem ogledu središča mesta smo si nato še sami ogledali nekaj znamenitosti. Druga skupina se je odločila za turistični avtobus, tretja pa se je podala na ogled s kolesi. Po vrnitvi v hotel smo si bili enotni, da je bil to prijeten uvod v kolesarsko potepanje, katerega začetek nas je čakal naslednji dan.

Trg junakov v Budimpešti / Foto: Slavko Zupanc

Manjša zaloga in manjši posek

V gozdnogospodarski enoti Jezersko sta se zaradi ujm in podlubnikov zmanjšala tako lesna zaloga kot letni prirastek, zato v zavodu za gozdove za obdobje do leta 2031 predlagajo nižji možni posek.

CVETO ZAPLOTNIK

Zgornje Jezersko – V kranjski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije so pripravili osnutek gozdnogospodarskega načrta za enoto Jezersko za desetletno obdobje 2022–2031. Načrt je bil javno razgrnjen od 1. do 14. decembra lani, zadnji dan razgrnitve je bila na Zgornjem Jezerskem tudi javna

Primož Šenk / Foto: Cveto Zaplotnik

obravnavajo. Lastniki gozdov in drugi zainteresirani so med razgrnitvijo in na javni obravnavi lahko dali pripombe na načrt. Kot so povedali v zavodu za gozdove, so poudarili predvsem težave, ki jih divjad povzroča z objedanjem mladja, omejevanje lastninske pravice pri gospodarjenju z gozdovi zaradi ekološke in socialne vloge gozdov, zvišanje možnega poseka v državnih gozdovih ... Strokovne službe zavoda se bodo do pripomb opredelile, o predlogu bo na februarjski seji odločal svet območne enote, dokončno pa bo načrt potrdila ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Število zasebnih lastnikov se zmanjšuje

Kot je povedal Primož Šenk iz odseka za načrtovanje razvoja gozdov, enota Jezersko obsega ozemlje celotne občine. Gozdovi zavzemajo 5258 hektarjev ali več kot tri četrtine celotne površine; 2517 hektarjev gozdov je v državni lasti, 2415 hektarjev v zasebni, preostali pa so v lasti lokalnih skupnosti. V zadnjih desetih letih se je število zasebnih lastnikov zmanjšalo z 273 na 222, povprečna zasebna posest meri skoraj enajst hektarjev in je krepko nad slovenskim povprečjem. Sedem zasebnih lastnikov ima več kot sto hektarjev gozda, 14 lastnikov pa od trideset do sto hektarjev.

Odprtost gozdov še ni najboljša

Več kot tri četrtine gozdov je sicer odprtih za gospodarjenje, vendar pri tem velik delež predstavlja žično spravilo. V obdobju 2012–2021 je bila v enoti zgrajena gozdna cesta Štularjeva planina in dolžni 2,3 kilometra ter skupno 48 kilometrov vlak, ob koncu lanskega leta pa je bila dokončana še gozdna cesta pod Kozjim vrhom. Po oceni zavoda za gozdove bi bilo za optimalno odprtost gozdov treba zgraditi še skoraj 27 kilometrov cest, od tega prednostno 19 kilometrov.

V enoti prevladujejo večnamenski gospodarski gozdovi, teh je 4257 hektarjev ali 81 odstotkov, preostalo so varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom v okolici naselja Jezersko in v Ravenski Kočni ter gozdna rezervata Mali vrh in Zadnje stence. Skoraj dve tretjini

Lastniki gozdov na Jezerskem so v zadnjem desetletju občutili posledice različnih ujm. / Foto: Cveto Zaplotnik

gozdnega prostora je na območju Nature 2000. To lastnikom prinaša nekatere omejitve pri gospodarjenju z gozdovi, hkrati pa tudi bistveno višje (95-odstotno) državno sofinanciranje varstvenih in gojitvenih del.

Zmanjšujejo možni posek

Lesna zaloga se je v obdobju 2012–2021 zmanjšala s 455 na 411 kubičnih metrov na hektar, letni prirastek pa z 8,6 na 7,3 »kubika«. Kot pojasnjuje v zavodu za gozdove, je zmanjšanje posledica velikega sanitarnega poseka in tudi intenzivnejšega gospodarjenja v državnih gozdovih. V zalogi je 70 odstotkov smreke, 18 odstotkov bukve, devet odstotkov macesna ... Delež smreke se je v zadnjih desetih letih malenkostno zmanjšal, temu primerno pa se je okreplil delež bukve.

Lastniki so v desetletju 2012–2021 posekali skupno

372 tisoč kubičnih metrov drevja, od tega več kot polovico zaradi ujm in podlubnikov. Načrt so izpolnili 96-odstotno – v državnih gozdovih so ga presegle za 16 odstotkov, v zasebnih pa zaostali za njim za 18 odstotkov. Z novim načrtom zmanjšujejo možni posek na 334 tisoč kubičnih metrov, za to so se odločili glede na stanje gozdov.

V enoti kot temeljne razvojne težave poudarjajo velik delež objedenosti mladja, kar onemogoča razvoj ciljnih drevesnih vrst, predvsem jelke in plemenitih listavcev. Velika težava so tudi visok delež sanitarnih sečenj, prevelik delež smreke in debelega drevja, počasno odpiranje nekaterih predelov z gozdnimi prometnicami ter različne oblike rekreacije, ki so v nekaterih predelih v konfliktu z drugimi funkcijami gozdov.

Register ne bo deloval

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Z ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so sporočili, da aplikacija za vodenje registra kmetijskih gospodarstev (RKG) letos izjemoma ne bo delovala februarja in ne januarja, kot je bila praksa v preteklih letih. Ministrstvo bo v tem času (torej v februarju) izvedlo vsakoletno posodobitev podatkov z informacijami, ki jih je pridobila agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja, z novimi podatki iz evidence rabe kmetijskih zemljišč in s podatki iz drugih uradnih evidenc, v tem času na upravnih enotah tudi ne bo možno spreminjati podatkov v registru.

O vseh spremembah, ki bodo nastale ob posodobitvi podatkov, ministrstvo kmetov ne bo posebej obveščalo. Kmetje bodo od marca dalje lahko sami preverjali stanje Gerkov (grafičnih enot rabe kmetijskega gospodarstva) in ugotavljali morebitne napake v registru, to bodo lahko storili s pomočjo javnega pregledovalnika grafičnih podatkov ali v eRKG. Če bodo ugotovili spremembe pri zemljiščih in odstopanja mej Gerkov od stanja v naravi, naj se za ureditev podatkov v registru naročijo na upravni enoti. Podatke v registru je namreč treba urediti najpozneje en dan pred elektronskim izpolnjevanjem zbirne vloge.

V Celju sejem Agritech

CVETO ZAPLOTNIK

Celje – Na Celjskem sejmu v Celju bo od četrta, 1. februarja, do nedelje, 4. februarja, sejma Agritech – strokovni sejma kmetijske in gozdarske mehanizacije ter kmetijskega repromateriala. Na sejmu se bo predstavilo 105 razstavljalcev z izdelki in storitvami 350 blagovnih znamk. Največ razstavljalcev bo iz Slovenije, sicer pa tudi iz Hrvaške, Avstrije, Italije, Nemčije in ZDA. Vse dni sejma bodo

testne vožnje s traktorji različnih proizvajalcev in praktični prikazi delovanja gozdarskih strojev, obiskovalci sejma pa bodo lahko ocenjevali tudi izdelke in storitve. V času sejma bodo tudi različna predavanja in pogovori o aktualnih temah, predstavitev socialne vloge gozdov na primeru celjskih mestnih gozdov, srečanje Mlade generacije kmetujejo pametno, posvet o gospodarjenju z gozdovi, razstava, ki jo pripravlja zavod za gozdove ...

Davčne novice v kmetijstvu

Cerklje, Brezje – Javna služba kmetijskega svetovanja vabi jutri, v sredo, ob 10. uri v dvorano kmetijske zadruge v Cerkljah in v četrtek, 1. februarja, ob 9.30 v kulturni dom na Brezjah na predavanje Ane Demšar - Benedičič, specialistke za agrarno ekonomiko v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj. Predavala bo o novostih v davčni zakonodaji na področju kmetijstva, o finančni pomoči kmečkim zavarovancem po lanskem poplavih in o načinu izračuna standardnega dohodka SO, ki je pomemben tudi pri kandidiranju na javnih razpisih za ukrepe kmetijske politike.

Nizke temperature neugodno vplivajo na akumulator

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Delovanja traktorja si ne moremo zamisliti brez akumulatorja za zagon motorja. Kot pojasnjuje Marjan Dolenšek iz oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko pri Gozdarskem inštitutu Slovenije, se akumulatorji za traktorje razlikujejo od avtomobilskih le po zmogljivosti, dimenzijah in masi. Na njihovo zmogljivost oziroma na količino energije, ki jo lahko oddajo za zagon motorja, vplivajo nizke

temperature, zato je še posebej pomembno, da so povsem napolnjeni z energijo. Če kmetje pozimi traktor bolj poredko uporabljajo, morajo akumulator dodatno napolniti z zunanji polnilnikom. Pri akumulatorjih, ki zahtevajo vzdrževanje, morajo poskrbeti tudi za nivo elektrolita. To storijo z dolivanjem destilirane vode. Z leti akumulatorji izgubljajo zmogljivost in sposobnost ponovnega polnjenja, takrat jih je treba zamenjati. Marjan Dolenšek

kmetom svetuje, naj kupijo takšen akumulator, kot ga proizvajalec traktorja predpisuje oziroma kakršnega je vgradil v nov traktor.

Da so okvare akumulatorja pogoste predvsem v hladnih zimskih mesecih, ni nikakršno presenečenje. V strokovnih člankih lahko preberemo, da se pri temperaturi nič stopinj Celzija potrebna energija za vžig motorja poveča za več kot polovico, pri temperaturi 18 stopinj pod lediščem pa za več kot enkrat.

Klasje

Akumulatorji Yuasa od avtomobila do kamiona. Garancija 36 mesecev.

Trgovina Klasje vam ponuja:

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Štore, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejši tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tuji proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodajo in popravilo kardanov, rezervne dele za kardan,
- prodajo nožev za freze in vrtavkaste brane,
- rezervne dele pošljemo po pošti.

Več informacij dobite pri nas: Klasje, d.o.o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065
E-pošta: klasje@siol.net

V Kranjski Gori trčila smučarja

SIMON ŠUBIC

Kranjska Gora – Kranjsko-gorski policisti obravnavajo nesrečo na smučišču v Kranjski Gori, ki se je zgodila v petek okoli 14. ure tik pod vrhom smučarske pro-

drugi prisotni smučarji, in se nato s kraja nesreče odpeljal. Osebnih podatkov si nista izmenjala.

Zaradi razjasnitve okoliščin smučarske nesreče policisti pozivajo neznane-ga smučarja in vse morebi-

Smučišče v Kranjski Gori / Foto: Gorazd Kavčič

ge Dolenčev rut. V nesreči sta bila udeležena dva odrasla smučarja. Eden od njiju se je ustavil ob levem robu smučišča, približno 20 metrov pod vrhom proge. Tedaj je mimo prismučal drugi smučar. Med njima je prišlo do trčenja, po katerem sta oba padla po tleh. Smučar, ki je stal ob robu smučišča, se je pri tem poškodoval. Drugi smučar, ki naj bi govoril hrvaško, je pristopil do njega, tako kot

tne priče, ki bi karkoli vedele o nesreči ali jo videle, da se oglasijo oziroma pokličejo na Policijsko postajo Kranjska Gora (04/582 07 00) ali na interventno številko 113 ali anonimni telefon policije 080 1200.

Kranjske policiste pa so v soboto popoldne obvestili o padcu 25-letne hrvaške smučarke na smučišču Krvavec, ki se je lažje poškodovala. Nesrečo so obravnavali nadzorniki smučišča.

Tik pred koč se je usedel in umrl

Radovljica – V soboto dopoldne je v bližini Koče na Dobriču umrl 61-letni pohodnik. Po informacijah policije je hodil po planinski poti proti koči in se malo pred njo usedel na pot ter umrl. Okoliščine kažejo, da je smrt posledica zdravstvenega stanja. Pomoč na kraju so nudili gorski reševalci iz Radovljice in dežurna helikopterska ekipa z Brnika. S helikopterjem Slovenske vojske so pokojnega prepeljali v dolino. V soboto popoldne se je med turnim smučanjem na območju Krme poškodoval 35-letni državljani Grčije. Na kraju so mu pomoč nudili gorski reševalci iz Mojstrane in dežurna helikopterska ekipa z Brnika. S helikopterjem so ga prepeljali v bolnišnico. V nedeljo sredi dneva si je turna smučarka pri spustu z Zelenice poškodovala nogo. Na kraju so jo oskrbeli tržiški gorski reševalci in jo prepeljali v dolino, kjer so jo prevzeli reševalci NMP Tržič. V nedeljo popoldne pa si je na Kriški gori pohodnica poškodovala nogo. S helikopterjem so jo prepeljali v ljubljanski klinični center.

Doma gojil konopljo

Medvode – Medvoški policisti so minuli konec tedna po pridobljeni odredbi opravili hišno preiskavo pri 52-letnem osumljencu. Kot so sumili, so našli prirejen prostor za gojenje konoplje. Zasegli so mu tudi kilogram že posušene prepovedane droge, pripomočke za gojenje in elektronske naprave. Policisti nadaljujejo zbiranje obvestil in bodo zoper osumljenca podali kazensko ovadbo na pristojno tožilstvo zaradi sumov kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami.

Požar se je razširil z balkona na ostrešje

Hotemaže – V nedeljo okoli 4. ure zjutraj je prišlo do požara v stanovanjski hiši v Hotemažah. Najprej je zagorelo na balkonu, ogenj pa se je potem razširil na ostrešje hiše. V požaru ni bil nihče poškodovan. Pogasili so ga kranjski poklicni gasilci s pomočjo prostovoljnih gasilcev iz društev Hotemaže, Visoko - Milje, Šenčur, Srednja vas pri Šenčurju in Olševke, ki so na koncu poškodovani del ostrešja prekrili s folijo.

Požar na Trati povzročil veliko škodo

◀ 1. stran

V požaru so po Ažbetovih besedah gorele pnevmatike in drugi reprodukcijski materiali, ob tem je nastal za zdravje nevaren dim. Ker se je gost črno-siv dim dvigal več sto metrov visoko nad požariščem, je obstajala tudi nevarnost večjega onesnaženja. Pristojni so zato takoj izdali opozorilo prebivalcem, naj imajo okna zaprta in se izogibajo gibanja na prostem na širšem območju požara, predvsem pa naj ne hodijo na kraj požara, ker s tem motijo delo intervencijskih služb. Ukrep so preključili šele v soboto dopoldne.

Preiskovalci Nacionalnega forenzičnega laboratorija so tudi včeraj opravljali ogled požarišča. / Foto: Primož Pičulin

Do onesnaženja ni prišlo

Takoj ob nastanku požara so aktivirali tudi državno mobilno enoto z ekološkim laboratorijem ELME za nadzor kakovosti vode in zraka. Kot je pojasnil poveljnik Civilne zaščite Škofja Loka Nikolaj Kržišnik onesnaženja zraka in vode zaradi požara po prvih meritvah ni bilo.

kakovosti vode smo prosili pristojno ribiško družino in druge pristojne službe. O tem smo obvestili pristojno direkcijo za vode in lokalno ribiško družino, ki bo tudi naprej spremljala dogajanje, v primeru vidnih vplivov na okolje pa bo obvestila

Škofjeloški gasilci so že minulo sredo posredovali zaradi obsežnega požara na gospodarskem poslopju pri Svetem Duhu. Kot je sporočila policija, je do požara prišlo v zgornjem delu gospodarskega objekta, kjer je v celoti pogorelo ostrešje, več bal sena in slame, viličar ter drugi predmeti. V požaru ni bil nihče telesno poškodovan. Vzrok za požar še ni znan in je predmet nadaljnje kriminalistične preiskave. Nastala je velika premoženjska škoda.

»V času najintenzivnejšega požara ni bilo odstopanj in onesnaženja zraka. Je pa prišlo do izteka požarne vode oziroma gasilske pene v bližnji potok Žabnica in naprej v Soro. Po prvih podatkih je šlo za biorazgradljivo penilo. Za spremljanje

Regijski center za obveščanje,« je povedal. Zaradi iztekanja gasilske pene v Žabnico so sicer pričakovali intenzivno penjenje voda, kar bi lahko trajalo nekaj dni.

Mobilna enota je sicer že v petek zvečer končala svoje delo, ob tem pa priporočila

Zaradi gostega črno-sivega dima so izdali opozorilo prebivalcem, naj zaprejo okna. / Foto: Primož Pičulin

občini, naj do konca intervencije ažurno spremljajo tudi koncentracije PM10 na okoliških avtomatskih merilnih postajah, v soboto pa je ekipa ELME še enkrat

preverila kazalnike vpliva na zrak in vodo na kraju požara. V mnenju o onesnaženju in ogroženosti okolja, ki so ga izdelali takoj po koncu večjih intervencijskih aktivnosti, so med drugim zapisali, da je bila v času intenzivnega gorenja in gašenja koncentracija zračnih delcev PM10 na kraju požara v območju koncentracij, značilnih za zimske dni. »Višje koncentracije so se pojavile, ko se je intenziteta požara zmanjšala in je prevladovalo predvsem tlenje. K poslabšanju kakovosti zraka je prispevala temperaturna inverzija,« so ugotovili. Poraba vode za gašenje požara ni povzročala preobremenjenosti vodovodnega omrežja, zato po njihovih zagotovilih izredni pregled kakovosti vodovodne vode in izvajanje preventivnih ukrepov (na primer prekuhanje vode) nista bila potrebna.

V požaru so gorele pnevmatike in drugi materiali. / Foto: Primož Pičulin

razvedrilo

GG

POMAGALI SKUPAJ

Na letošnjem dobrodelnem koncertu Lions kluba Škofja Loka so navdušili Big band Bled in solisti Alenka Godec, Oto Pestner in Uroš Perič. Na koncertu so gostili tudi severnomakedonske lioniste, s katerimi so se pobratili.

A. Šubic, K. Mrak

Tudi letošnji dobrodelni koncert Lions kluba (LK) Škofja Loka z naslovom Pomagajmo skupaj je občinstvu, ki se je v soboto zbralo v škofjeloški športni dvorani na Trati, postregel z obilico odlične glasbe. Za nepozaben glasbeni večer so poskrbeli Big band Bled in vrhunski solisti: Alenka Godec, Oto Pestner in Uroš Perič. S tokratnim koncertom so zbrali več kot enajst tisoč evrov. Namenili jih bodo za nakup pametnih očal za mlado dekle iz Škofje Loke, ki je slepo z minimalnim ostankom vida. Tako ji bodo omogočili večjo samostojnost. Na koncertu so uživali

Big band Bled pod vodstvom dirigenta Primoža Grašiča / Foto: Gorazd Kavčič

tudi člani LK Prilep iz Severne Makedonije, s katerimi so se škofjeloški lionisti dan kasneje pobratili.

Koncert, ki ga je kot običajno povezovala Monika Tavčar, je občinstvo popeljal med najlepše slovenske

in tuje melodije: med tiste iz zlatega obdobja, iz sredine 60. in iz 70. let prejšnjega stoletja, ko so luč sveta ugledale večne in zimzelene slovenske popevke, in med največje džezovske standarde svetovne glasbene zakladnice. Ob Big bandu Bled pod taktirko Škofjeločana Primoža Grašiča so se ves večer izmenjevali že omenjeni solisti. Pevec in pianist Uroš Perič se ponaša z enim najbolj markantnih glasov soulsovske glasbe pri nas, zaslovel pa je po svojih interpretacijah skladb Raya Charlesa. Blestela sta tudi Alenka Godec, ki so ji še posebno blizu slovenske zimzelene pesmi, in legenda slovenske zabavne glasbe Oto Pestner, ki je občinstvo med drugim popeljal med uspešnice Toma Jonesa, Elvisa Presleyja in Johna Paula Younga. Ob koncu koncerta je

Škofjeloški lionisti so v minulih dneh gostili kolege iz severnomakedonskega Prilepa, s katerimi so v nedeljo v Zmincu podpisali listini o pobratenju. Podpisala sta ju predsednik LK Škofja Loka Damjan Mohorič in članica LK Prilep Vesna Pacanoska (na sredini). / Foto: Klara Mrak

Oto Pestner, Alenka Godec in Uroš Perič / Foto: Gorazd Kavčič

Primož Grašič odložil dirigentsko paličico in navdušil še s svojimi virtuoznimi kitariskimi spretnostmi. Je namreč eden naših najboljših kitaristov in tudi član Big Banda RTV Slovenija.

Vsakoletni dobrodelni koncert je največji dogodek LK Škofja Loka. »Koncert je tudi neke vrste ogledalo naše lokalne skupnosti. Ko stojim pred polno dvorano, lahko rečem, da ta odseva povezanost in željo po ustvarjanju lepega življenjskega okolja za vse,« je poudaril predsednik LK Škofja Loka Damjan Mohorič. Dodal je, da koncert ne bi uspel brez širše podpore, ter izrazil hvaležnost sponzorjem in donatorjem ter vsem obiskovalcem. Navzoče je nagovoril tudi Vlado Gobec, drugi vice guverner Zveze Lions klubov Slovenije. Škofjeloškimi lionistom je čestital za uspešno delo in pohvalil njihovo odločitev za pobratenje s severnomakedonskimi prijatelji. »Verjamem, da boste s tem pridobili nove možnosti sodelovanja in dobrodelnosti,« je pristavil.

Pobratenje Lions klubov Škofja Loka in Prilep

Koncert so obiskali tudi štirje člani LK Prilep, in

sicer Vesna Pacanoska, Pece Petreski, Dragica Markoska Ivanovska in Sasko Cupetreski. Na brniško letališče so prileteli v soboto zjutraj, loški lionisti pa so jih gostili do danes zjutraj, ko so se vrnili v Skopje. Bili so na Svetem Joštu, Bledu in v Radovljici, ogledali so si znamenitosti Škofje Loke, včeraj so obiskali še slovensko prestolnico, kjer jih je sprejela guvernerka Zveze Lions klubov Slovenije, distrikta 129, Breda Pečovnik.

Najslovesnejši del obiska pa je potekal v nedeljo pred popoldanskim kosilom v gostilni Na vasi v Zmincu. Predsednik LK Škofja Loka Damjan Mohorič in članica LK Prilep Vesna Pacanoska sta izmenjala listini o pobratenju. »Našim gostom se Gorenjska zdi fantastična. Najbolj pa nas vse veseli, da smo se pobratili. Zdaj se bo treba uvesti, pogledati, katere projekte lahko izpeljemo skupaj. So nas pa že povabili na dobrodelni ples, ki ga tradicionalno prireja v drugi polovici novembra, potem pa upam, da bo že sledil tudi kak skupni projekt,« nam je povedala sekretarka LK Škofja Loka Mirjam Jezeršek.

Povezovalka koncerta Monika Tavčar in brata Grašič: Gregor, umetniški vodja Big banda Bled in odličen trobentač, ter Primož, dirigent orkestra, sicer pa kitariski virtuoz / Foto: Gorazd Kavčič

JAKA

A SMUČAL BI RAD? VEŠ, SINE, SMUČANJE JE DRAG ŠPORT. POSTOPO - MA SE JE TREBA PRIPRAVITI. NAMI - LETOS TI BOMO KUPILI SMUČKI, DRUGO LETO PANCERJE, TRETJE LETO...

UPAM, DA BOM DO PENZIJE DOBIL VSE!

PESMI MLADIH

Sledi v snegu

V snegu se bleščijo sledi,
le čigave so ...

Niso od smuči
niti ne od živali.

Bleščijo se
kot drobni diamanti.

V snegu se lesketajo sledi.
Vem, čigave so.

Odločim se
in grem za njimi.

Kjer se srečata poti,
tam me čakaš ti.

Monika

Pesem za zimske dni. Hvala Monika. Hoja po snegu in opazovanje sledi, ki so lahko od kogarkoli. Če pa vemo, čigave so, je še toliko lepše. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Splača se biti naročnik Gorenjskega glasa

Pokličite 04/201 42 41
ali pišite: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas
www.gorenjski-glas.si

POSTAVITI MEJE

V Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS) so ovrgli nekatere mite glede pitja alkohola pri mladoletnikih. Pri postavljanju meja imajo pomembno vlogo zlasti starši.

Mateja Rant

Popolnoma naravno je, da otroci med odraščanjem uveljavljajo svojo neodvisnost in iščejo nove izzive. Ti lahko vključujejo tudi tvegano vedenje, kamor pri mladoletnikih zagotovo štejemo pitje alkoholnih pijač. »Opozarjajo v ZPS in dodajajo, da mladi ob pitju pogosto ne pomislijo na učinke alkohola na njihovo zdravje in vedenje. Pri postavljanju meja imajo pomembno vlogo starši. »A vsi se ne zavedajo, kaj pomeni toleranost do pitja alkohola ali celo spodbujanje tega početja.« Zato so v ZPS posebej omenili tri mite o alkoholu in jih ovrgli.

Med drugim velja mit, so pojasnili, da je treba osebo, ki omedli zaradi alkohola, pustiti, da se naspi. »Hitro pitje in pitje večjih količin alkohola poveča koncentracijo alkohola v krvi.

Prevelika količina alkohola v krvi pomeni zastrupitev z alkoholom. Zaradi nje lahko oseba izgubi zavest,« so opozorili in dodali, da v tem primeru hitro ukrepanje lahko reši življenje. »Nezavestno osebo poskusite prebuditi. Če se ne odzove, jo namestite v stabilen bočni položaj, da preprečite zadušitev, in takoj pokličite pomoč.« Popolnoma napačno je zato mišljenje, da bi jo pustili spati, saj se količina alkohola v krvi lahko še naprej zvišuje, tudi če oseba ne pije več in je nezavestna. »To lahko privede do trajne poškodbe možganov ali smrti, če oseba ne dobi pomoči dovolj hitro. Alkohol ohromi osrednji živčni sistem, ki nadzoruje osnovne telesne funkcije, kot sta dihanje in srčni utrip. Prav tako lahko vpliva na požirni refleks. Posledično obstaja nevarnost, da se oseba zaduši z izbljuvki ali da se njen srčni utrip in dihanje nevarno upočasnita ali celo ustavita.« Pogost mit je tudi, da

Pri mladih imajo pri postavljanju meja glede alkohola pomembno vlogo zlasti starši. / Foto: Gorazd Kavčič

nas alkohol (p)ogreje. A to je le občutek, poudarjajo v ZPS. »Alkohol vpliva na krvne žile tik pod kožo. Te se razširijo in vanje priteče več krvi, kar daje občutek toplote. Vendar se s tem odvajata kri in toplota iz telesnega jedra.« Tako kljub občutku, da nam je toplo, vitalni organi ne dobijo dovolj krvi za normalno delovanje. Kombinacija pitja alkohola in hladnega vremena je zato

lahko smrtno nevarna. Na laž so postavili še mit, da brezalkoholno pivo ne more škoditi. »Kot brezalkoholno pivo se lahko oglašuje tudi pivo, ki vsebuje manj kot 1,2 volumskega odstotka alkohola, kar pa ni čisto brez alkohola.« Prav tako raziskave potrjujejo, še dodajajo, da lahko okus, vonj in delovanje pijače spodbudijo posameznika, da pozneje izbere alkoholno različico.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKJE • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKJE

Dva tedna Jordanije (2)

OBLJUBLJENA DEŽELA

Marjana Ahačič

Manj kot petdeset kilometrov južno od glasnega Amana je Madaba, mesto mozaikov, kot mu tudi pravijo. Tu živi večina kristijanov te sicer pretežno muslimanske dežele.

Samo predstavljala sem si lahko običajen utrip enega od turističnih biserov Jordanije: obiskovalcev polni muzeji, kavarne, odlične restavracije, arheološki park, kjer si je mogoče ogledati dihamajoče mozaike iz različnih obdobij, največ iz časa bizantinskega cesarstva, ...

Sredi lanskega oktobra je bilo na ulicah sicer živahnega mesta po sončnem zahodu le sem ter tja videti nekaj domačinov, turistov tako rekoč nisva srečevala. »Ne vemo, kaj bo, odpovedi rezervacij je iz dneva v dan več,« je potarnala lastnica hotela z nekaj sobami na

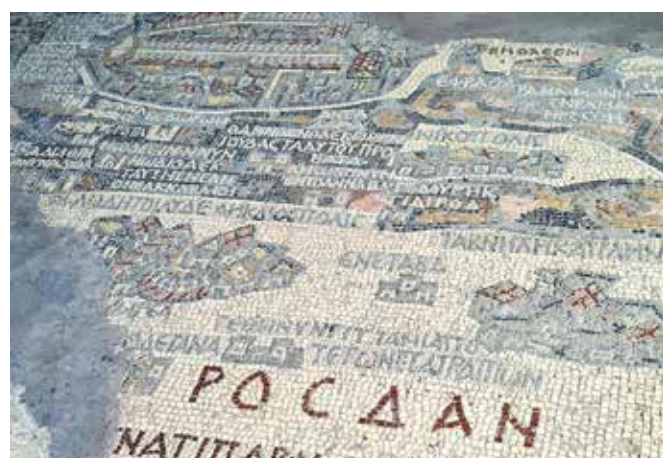
obrobju mesta, kjer sva bila tisti dan edina gosta.

Kako bi nam bilo vseeno

»Vas skrbi, da se bo konflikt razširil na Jordanijo?« sem jo previdno vprašala. »Ne ne,« odgovori. »Mi smo navajeni na takšno stanje, čež nas so včasih letele rake te med Izraelom in Libanom. Tujci ste razumljivo bolj prestrašeni, iz Evrope je

Gaza res blizu. Ampak bodita brez skrbi, Jordanci smo vedno poskrbeli, da je pri nas mir in da so naši gostje varni. Tu se vama zagotovo ne bo nič zgodilo,« je zatrdila, tako kot v dnevih za tem še številni drugi domačini ... čeprav se je prav vsak pogovor z njimi začel z Gazo.

Saj se drugače ne more, je razložil eden od prodajalcev trgovini z izdelki soli in

V grški pravoslavni baziliki sv. Jurija v Madabi je na ogled zemljevid, ki predstavlja regijo, kakršna je bila v šestem stoletju. Sestavljen je bil iz dveh milijonov koščkov barvnega kamna in vsebuje najstarejšo predstavitev Jeruzalema, ki je bil označen kot sveto mesto.

blata Mrtvega morja. »V Jordaniji je v vseh teh letih prišlo že okoli šest milijonov palestinskih beguncev. Večina od nas ima palestinske korenine, tam imamo sorodnike, prijatelje ... kako bi nam bilo vseeno?«

Pogled na obljubljeni deželo

Kako blizu sta Izrael in Zahodni breg, se najbolje vidi z gore Nebo, le petnajst minut vožnje z avtom oddaljenega romarskega središča, kjer so ostanke samostana in bizantinske bazilike, postavljene v spomin na kraj Mojzeseve smrti, pred desetimi leti čudovito vkomponirali v sodobno oblikovano novo cerkev.

Gora Nebo je kraj, kjer naj bi, tako je zapisano v bibliji, Mojzes prvič videl Obljubljeni deželo. Z razgledne točke na sedemsto metrih nadmorske višine se odpira pogled na reko Jordan globoko v dolini, mrtvo morje, ki leži celo štiristo metrov pod morsk gladino in je najnižja kopenska točka na zemlji, ter, tako pravijo, če je vreme lepo in zrak čist, vse tja do svetopisemskih Jeruzalema in Betlehema.

(Se nadaljuje)

Razgledna točka na gori Nebo, od koder se vidi dolina reke Jordan, Mrtvo morje in ob lepih, jasnih dnevih vse do Jeruzalema. / Vse foto: Marjana Ahačič

PRAZNOVANJA

STO LET KOSELJNOVE MAME

Angela Zupan iz Ribnega, po domače Koseljnova mama, je 29. decembra 2023 praznovala sto let.

Maša Likosar

Angela Zupan se je kot šesti otrok rodila Ivani in Francu Valant, po domače Markotovima iz Bodešč. Mladost je preživela v domači vasi, šolo je obiskovala v Ribnem. »Sosedova mama v Bodeščah je pekla izvrstne piškote. Ob vsakem obisku nas je urila poštevanke, zato nikoli nisem imela težav z računstvom,« se spominja stoletnica. Leta 1950 se je poročila s štiri leta mlajšim Stankom Zupanom, ki ga je spoznala v počitniškem domu Radia Ljubljana v Ribnem, kjer je bila kratek čas zaposlena. Dom sta si ustvarila na mozevi domačiji v Ribnem, v zakonu pa so se jima rodile štiri hčerke, Angela, Ivanka, Vida in Tatjana.

Usoda je Angeli kasneje naložila težko breme skrbi za družino in kmetijo, saj je pri 47 letih odovela. Ob tem ji je bil v podporo tast Franc. »S tastom, pravili smo mu voča, sva se vselej dobro razumela. V družini se nikoli nismo prepirali, kar je bilo največ vredno. Pomagal mi je pri vzgoji otrok, čuval jih je, medtem ko sem šla na delo na polje. Ko sem prišla k hiši, mi je dejal: 'Ti mi boš hlače likala, jaz bom pa čistil

Angela Zupan je 29. decembra lani dopolnila sto let.

/ Foto: Maša Likosar

čevlje.' Bil je namreč 'šuštar' po izobrazbi,« se spominja Angela Zupan.

Ob zahtevnih izzivih, ki jih je prineslo življenje, je Zupanova našla sprostitev in zadovoljstvo v prepevanju pri domačem pevskem zboru in udejstvovanju v Društvu kmečkih žena Bled, kjer je bila ena od ustanovnih članic. Rada se je udeleževala njihovih izletov tako doma kot v tujini. Angela je bila nepogrešljiva tudi pri pripravi jedi na vaških veseljih.

Recitiranje pesmi

Danes ji je v zadovoljstvo recitiranje pesmi, ki se jih je naučila že v osnovni šoli. Še posebej jo navdušuje

Gregorčičeva Soči, ki jo je tudi ob našem obisku suvereno in doživeto deklamirala. Zdravje ji kljub zavirljivim letom dobro služi, težav namreč nima niti s povišanim holesterolom, tlakom ali sladkorjem. Nekaj preglaavic ji povzroča le slabši vid, zaradi česar je prikrajšana za branje, v katerem je nekoč uživala. Seznanjena je bila z vsemi informacijami v revijah Ekpa in Finance. Še vedno pa redno spremlja vreme, ki ga oceni na podlagi zračnega tlaka. Rada se pocrklja s sladkarijami, še posebno rumovimi kroglicami, v slast ji gre tudi goveja juha.

Na domačiji v Ribnem živi skupaj z najstarejšo hčerko

in njeno družino, ki ji pomagajo pri vsakodnevnih opravilih. Druženje z družinskimi člani – ima tudi sedem vnukov in dva pravnuka – ji je v posebno veselje. Vedno želi biti v stiku z aktualnim dogajanjem, ki ga popestri z zanimivimi anekdotami iz svojega dolgega in pestrega življenja.

Da bi bila zdrava

Slavljenko so dan pred njenim rojstnim dnevom obiskali koledniki KD Rudija Jedretiča Ribno in KD Bohinjska Bela. Njeni domači so jo presenetili s praznovanjem na domačiji pr' Sodarju v Bodeščah, kjer so se z njo veselili sorodniki in soslednje. Voščilo je na domu prejela tudi od župana Občine Bled Antona Mežana, predsednika KS Ribno Sama Zupana in prostovoljke RK Bled Ivanke Janjuševič. »Malce so me presenetili, a bilo je zelo lepo. Nikoli si nisem mislila, da bom dočkala stoletnico,« je bila zadovoljna Zupanova, ki se vsem, ki so ji polepšali praznovanje, iskreno zahvaljuje.

Pri častitljivih letih posebnih želja nima. »Le da bi bila zdrava,« je poudarila. Kakšen pa je recept za dolgo življenje? »Vse jej, vse delaj, pa kar ni tvojega, pusti pri miru, tako boš dobro in dolgo živel,« nam je še zaupala stoletnica.

Koseljnova mama s hčerkami Angelo, Ivanko, Vido in Tatjano / Foto: Andrej Begovič

Novorojenčki

V preteklem tednu se je v **kranjski porodnišnici** rodilo 28 otrok, od tega 18 dečkov in 10 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4335 gramov, najlažji pa prav tako deček, ki se je rodil z 2870 grammi. **Na Jesenicah** se je rodilo 10 deklic in 14 dečkov. Najtežji je bil deček s 4430 grammi, najlažja pa deklica – tehničica ji je pokazala 2940 gramov.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Upokojitev«

Spoštovana Tanja, že večkrat sem vas kaj vprašala, pa ste mi vedno pravilno povedali. Tokrat me zanima, ali mi bo uspelo dobiti polovično upokojitev, saj imam hudo revmo oziroma artritis, ki me muči že nekaj let. Moja vloga je bila v preteklosti že dvakrat zavrnjena. Preprosto nisem sposobna delati v osemurnem delovniku, čeprav bi rada.

Na žalost se je zaradi pogoltnosti nekaterih ljudi naš upokojitveni sistem, ki je bil sicer zamišljen odlično, spridil. Za vas je videti, da se boste še spoprijemali s težavami, posebno ker se ne znate dovolj postaviti zase. Obrnite se na osebo,

ki je blizu vas in vam lahko pomaga pri birokraciji. Mogoče je to vaš otrok ali nečak, lahko otrok dobre prijateljice. Gre za mlajšo osebo, ki bo bolj uspešna pri boju z institucijami. Na vsak način pa vztrajajte, saj vaš revmatizem ni mačji kašelj in vam ga čezmerno delo samo še poslabšuje. Uspelo vam bo, samo bodite vztrajni. Srečno.

»Brazilski fant«

Hčerka je na spletu spoznala fanta iz Južne Amerike, natančneje iz Brazilije. Zdaj vse dneve samo sanjari, da bi med poletnimi počitnicami odpotovala v Brazilijo. Stara je 17 let, v šoli je pridna in ji gre dovolj dobro. Mene pa skrbi in je ne bi rada pustila odpotovati.

Imate prav. Ta takšna očaranost je pač v teh letih normalna in veliko mladih se danes spoznava preko spleta in danes tako komunicira. Se pa strinjam, da hčerka še ni zrela za pot v Brazilijo. Videti je, da bo sicer odpotovala tja, vendar še ne tako kmalu – in prav je tako. Za pot mora biti psihično zrela in finančno sama sposobna priskrbeti sredstva. Kot študentka bo imela veliko možnosti za potovanja in mladi se hitreje znajdejo in tudi potujejo v družbi. Takrat jo boste lažje izpustili iz rok. Vse bo ob svojem času. Lepo vas pozdravljam.

»Soseda«

Pozdravljeni, imam sosedo, ki se v bloku učí igrati kitaro. Ko pride domov, miruje do večera. Potem začne vaditi kitaro. Sicer smo ji že namignili, da hišni red po 21. ne tolerira več njenega igranja, toda vseeno

je pozimi moteče to večerno škripanje. Bo prenehala?

Žal za zdaj še ne bo nehala oziroma jo boste še nekaj časa poslušali, potem se bo pa najverjetneje kar sama naveličala, ker ni videti, da bi bila zelo vztrajna. Tudi kakšnega posebnega poslušanja do glasbe oziroma do instrumenta ne vidim. Sicer pa ne vidim razloga, da bi se zaradi tega razburjali. Malce bo treba stisniti zobe in potrpeti. Pa saj ne more biti tako slabo, še posebno ker sami pravite, da upošteva pravila hišnega reda in da preneha ob 21. uri oziroma malce kasneje. Predstavljajte si, da imate soseda, ki ob 21. uri vrta luknje v steno ali kako drugače ustvarja hrup po stanovanju ali kopalnici. Da se lažje živi, se je treba prilagoditi, se pa strinjam, da ima vsaka stvar svojo sprejemljivo mejo. Srečno.

LAŽJI SUDOKU

6				9		7	4
	4	9	8				3
		7	1	6	4	2	
7	8				5	4	6
	6						2
5		2	3				1
			3	5	1	8	6
4						2	9
1	5			7			

Rešitev:

2	8	9	6	7	1	9	5
4	1	7	6	2	8	6	3
8	5	1	9	7	4	2	6
1	9	8	2	5	6	3	7
6	2	3	4	1	7	9	5
9	3	7	5	1	8	6	2
5	6	2	9	1	4	3	7
3	9	1	7	8	6	2	4
7	4	6	3	5	8	1	9

TEŽJI SUDOKU

3		2				1	
		1	2		3	9	
	8			4			7
1	6			8			3
		5				7	
4	2			5			6
	9			6			5
		3	8		9	4	
		8				6	

Rešitev:

2	8	9	6	7	1	9	5
4	1	7	6	2	8	6	3
8	5	1	9	7	4	2	6
1	9	8	2	5	6	3	7
6	2	3	4	1	7	9	5
9	3	7	5	1	8	6	2
5	6	2	9	1	4	3	7
3	9	1	7	8	6	2	4
7	4	6	3	5	8	1	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil N. F.

Lansko leto najtoplejše doslej

Lansko leto je bilo tako v Sloveniji kot tudi na svetu najtoplejše od začetka meritev.

ANA ŠUBIC

Kranj – »Na ravni države je bilo lansko leto najtoplejše v zgodovini naših meritev, od leta 1950 dalje,« je na nedavni predstavitvi podnebnih in hidroloških značilnosti leta 2023 v Sloveniji in po svetu, ki so jo pripravili na Agenciji RS za okolje (Arso), povedal meteorolog Anže Medved. Povprečna temperatura zraka je bila okoli 10,8 stopinje Celzija, temperaturni odklon pa je znašal 1,3 stopinje. Lansko leto je bilo tako že trinajsto zaporedno leto s pozitivnim temperaturnim odklonom. V tem tisočletju je samo pet let imelo rahlo negativni odklon. »Slovenija se je od 70. let segrela že za več kot dve stopinji,« je povedal Medved.

Tretje najbolj namočeno leto

Lansko leto je izstopalo tudi po padavinah. Po podatkih Medveda bilo tretje najbolj namočeno po letu 1950. Po višini padavin je bilo izjemno predvsem poletje, k čemur je znatno prispevalo obilno deževje od 3. do 5. avgusta, ko so Slovenijo prizadele obsežne poplave. Če je bilo poletje lani rekordno namočeno, je bilo eno leto prej tretje najbolj sušno.

Tudi na svetovni ravni je bilo lansko leto najtoplejše od začetka sistematičnih

Lani je bilo v večjem delu Slovenije malo snega, le v visokogorju je bilo leto običajno zasneženo. / Foto: Gorazd Kavčič

meteoroloških meritev, torej vsaj od leta 1850, je povedal Gregor Vertačnik, prav tako meteorolog na Arsu. Povprečna temperatura zraka se je prvič doslej približala 15 stopinjam Celzija; znašala je 14,98 stopinje, kar je 0,6 stopinje nad povprečjem obdobja 1991–2020 in 1,48 stopinje nad povprečjem obdobja 1850–1900. Lansko ekstremno leto je po besedah Vertačnika opomnik, da je treba zadeve jemati zelo resno in da bomo morali zelo hitro zmanjšati izpuste toplogrednih plinov, če želimo uresničiti cilje pariškega podnebnega sporazuma. Njegov cilj je

omejiti zvišanje povprečne svetovne temperature na manj kot dve stopinji v primerjavi s predindustrijsko ravno ob prizadevanju, da bi to mejo znižali na 1,5 stopinje.

Kot je razložil Vertačnik, temperatura zlasti po letu 1970 dokaj strmo narašča, za približno dve desetinki stopinje na desetletje, pri čemer je bilo zadnjih devet let najtoplejših v celotnem merilnem nizu. Med vzroki za rekorden temperaturni odklon leta 2023 je med drugim navedel globalno segrevanje, vremenski pojav el niño od sredine do konca leta in skorajšnji višek

Sončeve aktivnosti, ki nastopi na 11 let. V Evropi je bilo lansko leto drugo najtoplejše do zdaj; za rekordno toplim letom 2020 je zaostajalo za slabi dve desetinki stopinje.

Kaj nas čaka

Anže Medved se je dotaknil tudi pričakovanj do konca 21. stoletja. »Vemo, da so glavni krivec za to, kar se nam trenutno dogaja, izpusti toplogrednih plinov. Če se bodo povečevali, se bodo podnebne spremembe samo še stopnjevale.« Kot je dejal, se bo temperatura do konca stoletja povečevala, od ukrepov pa je odvisno, za koliko bo narasla. Konec stoletja naj bi bilo v Sloveniji od ene do šest stopinj topleje kot v obdobju 1981–2010.

Pričakujejo, da se bo količina padavin pozimi povečala, poleti pa jih bo verjetno manj. »V poletnem času se bo zmanjšalo število padavinskih dogodkov. To pomeni, da bo večja količina padavin, ki bi lahko padla, padla v zelo kratkem času. S tem se poveča možnost močnejših nalivov,« je dejal Medved. Z višanjem temperature se bo število dni s snežno odejo drastično zmanjševalo. S povečanjem zimskih padavin v obliki dežja se bo povečala možnost za nastanek poplav v zimskem času, je še razložil Medved.

IZLETI

Po sledih kulture: Od Komende do Kamnika

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj v soboto, 10. februarja, vabi na pohodniški izlet v Komendo in Kamnik. Udeleženci si bodo med drugim ogledali spominska obeležja Petra Pavla Glavarja ter obiskali rojstno hišo generala in pesnika Rudolfa Maistra. Pot bo lahka, hoje bo okoli tri ure in pol. Odhod posebnega avtobusa iz Kranja bo ob 8. uri izpred Mercator centra Primskovo. Informacije in prijave – zbirajo jih do torka, 6. februarja, do 20. ure oziroma do zapolnitve razpoložljivih mest – pri vodniku Milanu Čeliku (031 418 146), predsednici društva (031 392 766) ter v društveni pisarni, ki je odprta ob sredah med 17. in 18. uro.

OBVESTILA

Ljudsko petje v Hiši čez cesto

Milje – V petek, 2. februarja, ob 18. uri bodo v Hiši čez cesto na Miljah 11 spet prepevali. Ljubitelji petja v svojo družbo vabijo ob 18. uri. Zanje so pripravili tudi pesmarice.

Tovarne v vrtincu podob

Radovljica – Knjižnica Antona Tomaža Linhart in Muzeji radovljiške občine vabijo na predstavitev knjige Tovarne v vrtincu podob, ki odstira kotičke industrijske kulturne dediščine v občini Radovljica. Predstavitve monografije bo v torek, 30. januarja, ob 19. uri v dvorani knjižnice.

Pogovorni večer

Tržič – V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja bo v torek, 30. januarja, ob 19. uri pogovor ob knjigah Kavni krog in Od sedem do sedemindeset avtorice Barbara Hanuš. Poudarek bo na pomembnosti zavedanja, da imamo ob sebi nekoga, ki mu zaupamo in s komer se lahko vedno pogovorimo.

Telovadba, angleška urica, ustvarjalna delavnica

Preddvor – V sredo, 31. januarja, ob 17. uri bo v okviru programa medgeneracijskega sodelovanja Telovadba za najlepša leta. Potekala bo na stolih in stoje v Kulturnem domu Preddvor. Isti dan ob 18. uri bo v prostorih preddvorske občine Angleška urica, namenjena raziskovanju jezika skozi pogovor. V Krajevni knjižnici Preddvor bo v petek, 2. februarja, ob 17. uri ustvarjalna delavnica. Za vse aktivnosti so obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Brihtina pravljica dežela

Jesenice – Jeseniška knjižnica vabi predšolske otroke, stare štiri leta in več, ki ne obiskujejo vrtca, na petkovo uro pravljic. Brihtina pravljica dežela svoja vrata odpre vsak petek ob 10. uri.

PREDAVANJA

Potopisno predavanje: Od Kenije do JAR-a

Naklo – Turistično društvo Naklo v torek, 30. januarja, ob 18. uri vabi v Gostilnico Kresnik, kjer bo Aleš Juvanc predstavil svojo izkušnjo potovanja s kolesom od Kenije do JAR-a.

www.gorenjskiglas.si

Nagrajenci nagradne križanke iz Gorenjskega glasa št. 4 so: **Špela Majnik** iz Kranja, **Franc Jerala** iz Kranja in **Anton Čadež** iz Poljan. Geslo je bilo Novi knjigi v ponudbi. Čestitke!

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Dan godle v Šenčurju

Šenčur – V soboto, 3. februarja, Turistično društvo Šenčur vabi na Dan godle. Tradicionalno šenčursko jed bodo obiskovalci lahko poskusili med 10. in 14. uro v klubski sobi društva (nad okrepčevalnico Alo Alo), kjer bo tudi možnost plačila članarine.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 30. 1.	Sreda 31. 1.	Četrtek 1. 2.	Petek 2. 2.	Sobota 3. 2.
-5/4 °C	-2/5 °C	-1/9 °C	0/11 °C	0/12 °C
Nedelja 4. 2.	Ponedeljek 5. 2.	Torek 6. 2.	Sreda 7. 2.	Četrtek 8. 2.
0/8 °C	0/7 °C	-1/8 °C	-2/5 °C	-2/6 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
30. 1. tor. Martina	7.29	17.03
31. 1. sre. Janez	7.28	17.05
1. 2. čet. Ignac	7.26	17.06
2. 2. pet. Marija	7.25	17.08
3. 2. sob. Blaž ☾	7.24	17.09
4. 2. ned. Andrej	7.23	17.11
5. 2. pon. Agata	7.21	17.12

ALPETOUR
Potovalna agencija
by arriva

Sejem Lov in ribolov v Salzburgu
24.2., 1 dan

od 62,00 EUR

Boromejski otoki in jezero Maggiore
23.3., 4.5., 2 dni

od 194,00 EUR

Ortogiardino, sejem za ljubitelje cvetja in vrta
9.3., 1 dan

od 49,00 EUR

Vaš dan za dan žena
9.3., 1 dan

od 80,00 EUR

Nakupi v Trstu
23.3., 15.6., 1 dan

od 25,00 EUR

Benetke z otoki
9.3., 23.3., 1 dan

od 62,00 EUR

Cinque terre, romantične vasice
13.4., 11.5., 2 dni

od 194,00 EUR

Republika San Marino
20.4., 19.10., 2 dni

od 164,00 EUR

Švica, vožnja z vlakom Bernina Express
Znamenita železniška proga s čudovitimi razgledi, jezero in vasica Iseo, St. Moritz, čokoladnica Alprose, Bresaola...
22.3., 19.4. 2024, 3 dni

od 339,00 EUR

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Ptuj: 02/23 50 206

Katalog izletov kmalu na naših prodajnih mestih! Svoj izvod lahko naročite na turizem@alpetour.si

www.alpetour.si

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemanj po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

3 celodnevne smučarske karte za Vogel, od ponedeljka do petka, cena 110 EUR, tel.: 040/129-077 24000165

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 24000223

OTROŠKA OPREMA

PODARIM

2 otroški gugalnici, avto sedež za otroke ter 4 gume 185x65 R15, malo rabljene, tel.: 051/229-489 24000216

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

CISTERNO za gnojeko, pocinkano, 3.000 - 3.500 litrsko, tel.: 041/584-185 24000218

KOSILNICO in ostale traktorske priključke, tel.: 041/680-684 24000228

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnemkoli stanju, tel.: 041/255-834 24000156

TRAKTOR, tel.: 041/597-984 24000229

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI krompir, tel.: 031/828-955 24000221

SUHE gobe - jurčke, tel.: 041/957-527 24000219

KUPIM

BIKCA, težkega do 250 kg, tel.: 041/841-835 24000226

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 23003296

PRAŠIČE krmljene z domačo krmo, tel.: 070/694-705 24000227

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678 24000230

ZAPOSLOTITVE (M/Ž)

NUDIM

UNIVERZALNA logistika d.o.o., Zbilje 4 c, Medvode, zaposli več voznikov za prevoze v mednarodni transport s C in E kategorijo, Plačilo odlično, tel.: 041/691-784, Matevž 24000220

IŠČEM

IŠČEM DELO - igramo in pojmemo na vaših zabavah, Duo Santa, tel.: 030/242-695 24000201

IŠČEM DELO - učna pomoč matematika, fizika na vašem domu, za OŠ in SŠ, dipl. str. ing., tel.: 04/20-26-532, 031/534-061 24000225

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo - po zelo ugodni ceni. Leard d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23003298

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 24000125

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si
.....
Male oglase sprejemamo: za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

NAJAMEM

GARSONJERO ali 1 sobno stanovanje - v Kranju z okolico, Škofji Loki ali Radovljici, tel.: 069/816-205 24000224

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT 500, 1.2 Lounge, letnik 2016/2, lepo ohranjen, garažiran in redno servisiran, tel.: 031/643-521 24000192

STROJI IN ORODJA

PRODAM

INDUSTRIJSKI varilni aparat Iskra tig 350, za inox, baker, medenino in druge kovine, tel.: 031/360-536 24000215

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 031/563-109 24000217

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

NOTRANJA vrata, hrast furnir, z barvnim steklom, 3 kos., cena 50 EUR/kos, tel.: 031/360-536 24000214

KURIVO

PRODAM

MEŠANA drva, lahko razrezana, cena 60 EUR/m3, tel.: 040/338-719 24000222

POHIŠTVO

PODARIM

STEKLENO, okroglo mizo, premera 100 cm, vaš odvod, Bohinj, tel.: 041/129-077 24000166

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

radio GORENC | Širim veselje!
Osrednje slovenska 93,8 MHz | Jesenice 92,1 MHz | Tržič 95,1 MHz

Plačilo letne naročnine se zares spleča!

Pri plačilu letne naročnine prihranite 25 odstotkov, to pomeni, da časopis kar tri mesece prejmete brezplačno! Izognete se še mesečnemu plačilu položnic (in provizije) in prejmete darilo s praktičnimi izdelki.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2024 s popustom znaša 208,57 evra, prihranek pa kar 69,53 evra!

Spremembo načina plačevanja nam čim prej sporočite na tel. št. 04/201 42 41 ali 04/201 42 00 vsak delavnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Pridružite se naši pozitivno naravnani družini naročnikov, veseli vas bomo!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

EN KRAT PLAČATE, STOPETKRAT PREJMETE!

1000 odkritij!
V tej zbirki je 1000 odkritij! V tej zbirki je 1000 odkritij! V tej zbirki je 1000 odkritij!

Primereno za otroke od 3 do 8 let.
12 strani, trda vezava. Redna cena knjige je 16,90 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena **12⁹⁰ EUR** * Poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Jernej - Nejc Zaplotnik je že v srednji šoli začel pisati Alpinistični dnevnik, v katerem boste občutili njegovo neizmerno ljubezen do narave. Poln je hudomušnih prigod, citatov znanih alpinistov, še neobjavljenih fotografij in ilustracij Jožeta Trobca.

Jernej - Nejc Zaplotnik, slovenski alpinist, 15. april 1952, Kranj, † 24. april 1983, Himalaja.
19⁹⁰ EUR * Poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Pop rock glasbena kriminalka izpod peresa Andreja Šifererja vas popelje v bleščeči svet zakulisja, ki ga ponuja slava in vam predstavi temne strani, ki so navadnim smrtnikom neznane. Zgodba vas pospremi v podzemlje dogodkov, za katere glasbena srenja noče, da jih poznate.

Mehka vezava, 288 strani
18⁹⁰ EUR * Poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Lars pogrešan že mesec dni

Lars je leto in pol star bernski planšarski pes, ki je v petek, 29. decembra, nedaleč od doma v Lahovčah izginil neznano kam. Za njim po mesecu dni iskanja s pomočjo ekipe K9 ni nikakršne sledi več.

MAŠA LIKOSAR

Lahovče – Lars je aprila lani, potem ko prva skrbnica zanj ni mogla več skrbeti, dom našel pri družini Bobnar v Lahovčah. Prijazen, nežen in vedno miren kosmatinec je bil navezan na svoje nove skrbnike, nekoliko boječ pa naj bi bil do ostalih ljudi. Kot je pojasnila Sarah Bobnar, se je Lars v petek, 29. decembra, nenavadno obnašal, malo pred sedmo uro zjutraj pa je pobegnil z domačega, ograjenega dvorišča. »Tako ko smo odprli vhodna vrata, je na vso moč stekel na vaško cesto. Bil je neodziven in zmeden. Zdelo se je, kot da je v strašnem šoku in grozno prestrašen,« se tistega dne spominja Sarah. Pobeg so sprva pripisali posledicam nočnega pokanja petard. »Čeprav prej nikoli ni kazal znakov preplaha ob grmenju ali podobnem pokanju,« je dodala Bobnarjeva. Kljub temu da so se takoj podali za njim, Larsa ni bilo nikjer več. Obvestilo o pogrešanem bernskem

Bernskega planšarskega psa Larsa iz Lahovč že mesec dni ni videl nihče. / Foto: arhiv Sarah Bobnar

Chilli je ob začetku iskalne akcije takoj stekla v smer, kamor je Lars pobegnil. »Kakih sto metrov je šlo gladko, nato pa smo videli, da je Chilli v težavah, da nekaj ni v

Larsove domače je nato obiskala policija, ki je preverjala prijavo voznika. Ta naj bi 29. decembra malo čez sedmo zjutraj na glavni cesti proti Brniku izven naselja tragično zbil psa. Ker v tistem trenutku ni mogel ustaviti, se je kasneje vrnil na mesto trka, a psa ni bilo več. Izginil je. Poklical je policijo, ki je nato na družabnih omrežjih našla objavo o Larsu, zato so prišli preveriti, ali je doma in ali je bil udeležen v nesreči. »Tako ko so nam domači sporočili o tej nesreči, smo poklicali VHS in komunalno, edine, ki bi s ceste pobrali povoženo žival. Na tem območju niso ničesar pobrali,« je dodala. Ko so zbrali vse pomembne informacije, so šli na mesto, kjer naj bi bil pes zbit. Iskali so s psi, iskali so brez psov. Prečesali so ves gozd, travnike in polja ob cesti, pregledali okoli štiri kilometre grabna s potokom, a Larsa niso našli.

Izginil neznano kam

Kot je še dodala Piberjeva, so se njeni psi med iskanjem vedli neobičajno, kot bi skušali razložiti nekaj, kar jim še nikoli prej niso. »Šlo je za eno težjih iskalnih akcij, saj je na območju potok, v bližini je glavna cesta. Poleg tega je celotna zgodba sila nenavadna, niti si ne znamo več predstavljati nadaljnega potencialnega scenarija. Vse kaže na to, da Larsa na tem območju ni več, a kako je odšel, tega si ne znamo pojasniti, niti ne vemo, ali je živ ali mrtev. Naši psi sicer niso jasno nakazali, da bi bil Lars mrtev,« je pojasnila.

Ob tem je opozorila, da manjši psi ali mačke vse pogosteje izginjajo. »A ne tako veliki in težki psi, kot je Lars, ki ga ena sama oseba ne more dvigniti. Poleg tega so Lahovče strnjena vas, kjer bi zagotovo moral nekdo nekaj opaziti, a videl naj ga ne bi nihče, niti opazil karkoli sumljivega, zato ne moremo z gotovostjo trditi, da je Larsa nekdo naložil in odpeljal,« je povedala.

Prosijo za pomoč

Lastnica Sarah Bobnar kljub zahtevni situaciji, za katero se zdi, da ni rešitve, ne bo obupala. Iskanje bodo nadaljevali. »Misel, da je Larsa nekdo ugrabil, da ne vemo, kje je, kaj se z njim dogaja, je zame nepojmljiva,« je obupana Bobnarjeva. Ob tem prosi vse, ki bi karkoli vedeli, morda Larsa videli, ali če bi kdorkoli v svoji soseski opazil novega, odraslega, kastriranega bernskega planšarja z dolgimi nogami in z oranžnimi pikami po gobčku, ki se bo odzval, če ga boste poklicali po imenu Lars, da jim to sporočite na telefonsko številko 040 250 047 (Sarah) ali 041 212 950 (Miha).

Sončke obiskal Matej Mohorič

MAŠA LIKOSAR

Voklo – Plesno skupino Sončki, ki združuje 13 otrok z Downovim sindromom iz različnih krajev Gorenjske, je v petek med vajami v telovadnici Podružnične šole Voklo obiskal kolesarski šampion Matej Mohorič. »Za naše otroke je bilo to res posebno doživetje. Z velikim zanimanjem spremljajo šport in goreče navijajo za naše športnike. Mateja Mohoriča kot svetovnega prvaka dobro poznajo, nad njim so navdušeni, zato so si že dlje časa želeli, da bi se z njim lahko podružili in fotografirali,« je pojasnil Franči Rozman, podpredsednik Medobčinskega društva

Sožitje Mengeš, pod okriljem katerega plesna skupina deluje.

Matej Mohorič je otrokom pokazal kolo, s katerim je tekmoval na Dirki po Franciji, in jim podaril izvode svoje biografije Mohopedija avtorja Uroša Buha z osebnim posvetilom v vsaki knjigi. Pod vodstvom mentorice Petre Lušina je s Sončki tudi zaplesal. Skupina letos praznuje 15-letnico delovanja, ki jo bodo zaznamovali 12. marca v Kulturnem domu Mengeš ob 18. uri. Na slavnostni prireditvi, ki jo bo povezoval Tilen Artač, bodo gostili Prifarske muzikante, kot slavnostnega govornika pa Marka Lotriča, predsednika državnega sveta.

Plesno skupino Sončki je obiskal kolesar Matej Mohorič.

/ Foto: Maša Likosar

Spar najnižjo plačo dvignil nad minimalno

Ljubljana – Z januarjem je tudi Spar Slovenija vsem zaposlenim zvišal osnovne plače. Zvišanje v povprečju znaša okoli pet odstotkov, tako da bo najnižja januarska osnovna plača po novem znašala 1.272 evrov bruto. Gre za 5,6-odstotni dvig, s tem pa bo znesek nekoliko višji od višine minimalne plače, ki po novem znaša nekaj manj kot 1254 evrov bruto. Kot pravijo v Sparu, so se za dvig plač zaposlenih odločili predvsem v luči rasti življenjskih stroškov, pri tem pa so želeli ohraniti plačna sorazmerja med različnimi delovnimi mesti znotraj podjetja. Podjetje bo za stroške dela v letu 2024 tako namenilo skupaj več kot 7,2 milijona evrov dodatnih sredstev. V lanskem letu so ob začetku leta plače dvignili v povprečju za deset odstotkov, najnižje pa so se uskladile za 12 odstotkov. Zaposleni so poleg regresa ob koncu minulega leta prejeli tudi nagrado za poslovno in osebno uspešnost.

NA GLAS

aforizem

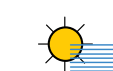
Ker jo je nelojalna konkurenca farmacije povsem izrinila iz osnovne dejavnosti, se Lucrezia Borgia danes preživlja z vodenjem delavnic razstrupljanja.

Milan Fridauer - Fredi

vremenska napoved

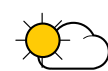
Danes bo pretežno jasno, po nekaterih nižinah bo lahko zjutraj in dopoldne megla. Jutri in v četrtek bo delno jasno z občasno povečano koprenasto oblačnostjo.

TOREK

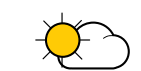
-8/7 °C

SREDA

-6/9 °C

ČETRTEK

-6/9 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

